

CHILE-BULLETTINEN

Nr 5/1974

Pris 2 kr

11 september-kampanjen

Den elfte september har det gått ett år av diktatur och förtryck i Chile. Pinochet-juntans terror har varit brutal och skoningslös och konsekvent inriktad på att krossa den chilenska arbetarklassens politiska och fackliga organisationer.

Men gorillorna har inte lyckats i sitt uppsåt. Det chilenska folket fortsätter och intensifierar sin kamp mot diktaturen. Motståndet tar sig alltmer aktiva och organiserade former.

Det är inom Chile som motståndskampen utspelas. Det är inom Chile som våra kamrater dagligen riskerar sina liv i kampen mot Pinochets och Nixons förtryckarregim. Men den internationella solidariteten är i dag lika viktig som någonsin.

I Sverige kommer Chilekommittén att ytterligare intensifiera sitt solidaritetsarbete med det kämpande chilenska folket. På årsdagen av kuppen kulminerar höstens första riksomfattande kraftsamling. Chilekommitténs elfte september-kampanjs konkreta utformning på varje enskild ort bestäms av de olika lokalkommittéerna, men kampanjen kommer överallt att präglas av tre genomgående paroller:

- **EN MILJON TILL MOTSTÅNDSRÖRELSEN.** Chilekommitténs insamling är hittills uppe i drygt 360 000 kronor.

Vårt mål är att så snart som möjligt kunna överskrida en miljon.

- **BOJKOTTA JUNTANS KOPPAR.** Chilekommitténs förra bojkottaktion ledde till att Hamnarbetarförbundet solidariserade sig med den chilenska motståndskampen och vägrade att lossa juntans koppar. Den här gången hoppas vi att även de hamnarbetare som är anslutna till Transportarbetarförbundet sluter upp.
- **FRIGE DE POLITISKA FÅNGARNA.** Tiotusentals människor sitter fortfarande fängslade i juntans koncentrationsläger och tortyrkammare. Dödsdomar fortsätter att utfärdas, den dagliga tortyren fortsätter att skörda nya offer. Arbetarklassen förvägras fortfarande all rätt till fackliga och politisk organisering. Våra protester mot juntans avskyvärda brott får aldrig tystna.

Stöd motståndsrörelsen!

Bojkotta juntans koppar!

Protestera mot gorillornas blodiga förtryck!

Isolera juntans representanter i Sverige!

Bekämpa imperialismen!

CHILEBULLETTINEN

Ansvarig utgivare: Stefan de Vylder

Detta nummer presslagt den 8 augusti 1974.

Tryck: Civiltryckeriet i Kristianstad AB.

Chilebulletinens adress: Chilekommittén, Gamla Brogatan 29, 5 tr, 111 20 Stockholm. Tel. 08/21 27 23.

Äldre nummer av bulletinen kan rekvireras från Chilekommittén.

Prenumerationspris för 6 nummer: 15 kronor. Stödprenumeration: 25 kronor. Kampprenumeration: 50 kronor. Postgiro 88 72 33-5, Chilebulletinen, Stockholm.

Ange på talongen från och med vilket nummer prenumerationen önskas.

CHILEKOMMITTÉN

Chilekommittén bildades som solidaritetsorganisation i december 1971. Efter militärkuppen i Chile den 11 september 1973, är Chilekommittén i Sverige en del av en internationell solidaritetsrörelse.

Vid en kongress i december 1973 blev Chilekommittén riksorganisation med gemensamma stadgar och gemensam styrelse.

Chilekommitténs målsättning är att politiskt och materiellt stödja motståndsrörelsen i Chile, samt att sprida lärdomar om den chilenska processen. Chilekommitténs insamlade medel går villkorslöst till motståndsrörelsen inne i Chile.

Chilekommittén är partipolitiskt obunden och tar inte ställning mellan olika tendenser, såvida inte tendenserna går emot kommitténs plattform.

Chilekommittén arbetar efter följande tre huvudparoller:
STÖD DET CHILENSKA FOLKETS KAMP MOT FASCISM – FÖR SOCIALISM!
FRIGE DE POLITISKA FÅNGARNA!
KAMP MOT IMPERIALISMEN!

De flesta av de europeiska solidaritetsrörelserna har gått samman i ett koordinationskollektiv, som bildades i Liège den 16 september 1973. Chilekommittén är medlem i detta koordinationskollektiv.

Flera av de europeiska solidaritetskommittéerna har anordnat kampanjveckor för Chiles folk. I Sverige inleddes den första Chileveckan den 11 mars, ett halvt år efter militärkuppen. De 80 lokala Chilekommittéer som i dag finns i Sverige arbetar, förutom med insamlingsverksamhet, också med utåtriktad propaganda- och informationsarbete, samt med studieverksamhet.

Den som är intresserad av att delta i Chilekommitténs arbete, kan bli medlem genom att betala in medlemsavgift (20 kr/år) på pg 88 72 33-5 och efter tid och förmåga delta i aktiviteterna inom någon av landets lokala Chilekommittéer.

STÖD DEN CHILENSKA MOTSTÅNDSRÖRELSEN!

Pg 65 39 28-2

I Sverige finns Chilekommittéer på följande orter:

Arvika, Borås, Falun, Finspång, Gävle, Göteborg, Hallstavik, Helsingborg, Hudiksvall, Härnösand, Hässleholm, Jönköping, Kalix, Kalmar, Karlskoga, Kristianstad, Köping, Linköping, Luleå, Kramfors/Sandöwerken, Ludvika, Lund, Malmberget, Malmö, Norrköping, Nässjö, Pajala, Partille/Lerum, Piteå, Simrishamn, Skutskär, Strängnäs, Sundsvall, Söderhamn, Uddevalla, Umeå, Uppsala, Vingåker, Visby, Vänersborg, Västervik, Västerås, Växjö, Örebro, Österlen, Östersund, Östhammar.

I Stockholm finns lokalgrupper på följande platser:

Brännkyrka/Vantör, Bergshamra, Farsta, Gamla Stan, Hägersten/Skärholmen, Järfälla, Kungsholmen, Lidingö, Nacka/Saltsjö-Boo, Norrmalm/Vasa/Östermalm, Peddgruppen/Frescati Salen/Botkyrka, Sigtuna/Märsta, Skarpnäck, Sollentuna, Solna, Stocksund/Danderyd, Södermalm, Södertälje, Teknisgruppen, Tensta/Rinkeby, Tyresö, Täby, Upplands-Väsby, Vallentuna, Västerhaninge, Västerort, Vårby/Fittja, Årsta, Åkersberga/Vaxholm.

I förra numret av Chilebuletinen beskrev vi Chilekommitténs kampanj för en bojkott av juntans koppar. Kampanjen riktade sig främst till svenska hamn- och transportarbetare, som vi uppmanade att genom sina fackliga organisationer utlysa en tidsbestämd blockad av Chilekoppar i Sverige, samt verka för att en internationell samordning genom Internationella Transportarbetarfederationen (ITF) kommer till stånd.

En kopparblockad skulle idag framför allt vara en politisk demonstration som visar de svenska arbetarnas solidaritet med sina chilenska klassbroder.

Eftersom Chile-juntan bygger sin makt på koncentrationslager, terror och förtryck grundas koppar-kampanjen på parollerna: Frihet åt de politiska fångarna och Rätt till facklig och politisk organisering.

I slutet på april fick Hamnarbetarförbundet, Transport, LO och SAC varsin inbjudan till samarbete i frågan.

Då började också lokalkommittéerna dela ut propagandupamfletten »Bojkotta fascistjuntans koppar» till i första hand hamnarbetare.

Appellmoten hölls över hela landet och flygblad delades ut. En utställning om Chile-kopparn är snart klar. Under 1 maj-demonstrationerna var parollen »Bojkotta fascistjuntans koppar» en av de mest framträdande.

Hamnarbetarförbundet beslöt om solidaritet

Redan den 5 maj, bara någon vecka efter att de hade fått skrivelsen kom Hamnarbetarförbundets beslut:

»Under tiden den 13 maj till 13 juni skall Hamnarbetarförbundets medlemmar inte befatta sig med lossning av den chilenska koppar som importerats till Sverige.»

Hamnarbetarförbundet hade dessutom redan tidigare uttalat sig positivt om solidaritetsaktioner för sina klassbroder i Chile.

LO-ledningen säger nej

Centrala LO ville inte uttala sig innan frågan hade förts fram genom en lokalavdelning. Då överlämnade Transports avdelning 19 i Västmanland beslutet i frågan till LO's Landssekreterariat.

Det svar avdelning 19 fick var negativt. LO ville inte stödja en tidsbegränsad kopparbojkott.

LO's motiveringar har varit både otillfredsställande och motsägelsefulla. Urs

Kampanjen »Bojkotta fascistjuntans koppar!» fortsätter

Hauser, internationell sekreterare på landssekreterariatet, sade: »Chilenska LO (CUT) är emot aktioner som är dömda att misslyckas om man inte uppnår samordning, eller i alla fall får begränsad effekt. En påtaglig risk är dessutom att Chiles gruvarbetare kan komma i kläm» (Västmanlands Läns Tidning 8/5 1974). »En svensk kopparbojkott skulle vara ett slag i luften.» (Arbetet 9/5 1974). »Utan internationell samordning blir bojkotten av tvivelaktigt värde.» (VLT 8/5 1974).

Påståendet att chilenska LO (CUT) skulle vara emot en tidsbegränsad bojkott kan direkt tillbakavisas som *felaktigt*. De övriga argumenten visar klart att LO-ledningen i själva verket inte alls är intresserad av att ta något initiativ till en bojkott. Urs Hauser säger att man inte kan stödja en blockad av chilensk koppar i Sverige eftersom en sådan inte kommer att ha någon verkan – i samma andetag säger han att man inte kan stödja en sådan aktion eftersom den kan ha verkan och drabba de chilenska gruvarbetarna!

I deklarationer och första maj-tal är solidariteten lätt att uttala. Uppenbarligen är det svårare när det gäller att handla. Då säger LO-ledningen nej!

Vad bör göras?

Nödvändigheten av en internationell samordning är något vi insett och arbetar för att få till stånd. Det är därför vi uppmanar Transport och LO att använda sina internationella kontakter och organ (ITF och andra). Det är därför vi samarbetar med övriga Chilekommittéer. Det är därför vi stöder Englands, USA's, Italiens och Frankrikes hamnarbetare då dessa går ut i bojkottaktioner mot chilenska varor.

Allt arbete i enskilda länder genomför separata aktioner ser vi inte som något hinder för den internationella samordningen. Tvärtom är det en förutsättning att arbetarna i vissa länder går före med solidaritetshandlingar. Enskilda aktioner till stöd för klassbroderna i Chile inspirerar i sin tur arbetare i andra länder att ta liknande initiativ. När dessa aktioner får en viss spridning, vilket också varit fallet med bojkotterna av den chilenska fascistjuntans varor, måste arbetet med att försöka samordna dem komma igång på allvar.

Arbetare i alla länder

Vi vet att ju fler arbetare i alla länder som demonstrerar sin avsky för fascistjuntan ju svagare blir den. Och ju svagare den blir, desto fler människor kan räddas ur koncentrationslager och fängelser. Juntan kan

bli tvungen att tillgodose åtminstone en del av de mest elementära demokratiska fri- och rättigheterna.

Till detta säger Transport att dom inte bestämt sig. LO svarar att man inte vill medverka.

Första maj kan man lufta sin solidaritet men att när det gäller att handla – då blir svaret nej.

Vi kommer att fortsätta vår bojkottkampanj samtidigt som vi kommer att fortsätta att arbeta för att den internationella samordningen skall stärkas.

År längre sikt kommer ett sådant arbete att hjälpa det chilenska folket att störta sina bodlar och det system som de är tillsatta för att försvara.

Vi tänker inte sitta med armarna i kors och vanta på att en internationell samordning kommer till stånd som en gåva från ovan.

ITF-bojkott

Den 7-15 augusti har ITF kongress i Stockholm. ITF's generalsekreterare Charles Blyth säger i en intervju i Transportarbetaren nr 7-8/74:

»Vägrar juntan att erkänna folkets demokratiska rättigheter så kommer ITF inte att tveka att sätta in medlemslänternas samlade fackliga resurser. Då kan vi organisera en ekonomisk kampanj mot Chile för att demonstrera vårt stöd för landets fackliga rörelse.»

Både Blyth och vi vet att demokratin i Chile kommer att droja. Därför uppmanar vi ITF att genomföra en total bojkott mellan den 11 september (årsdagen av kuppen) och den 11 oktober.

Vi kommer att intensifiera propagandaarbetet och hoppas på att en bojkottmanad inleds den 11 september.

På detta datum går vi ut med jättedemonstrationer på så många platser som möjligt i hela landet.

Vi uppmanar inte bara hamn- och transportarbetare att demonstrera då. Nej, alla som vill visa sin avsky mot fascistjuntan och solidarisera sig med de chilenska arbetarna bör ställa upp bakom kraven:

**FRIGE DE POLITISKA FANGARNA!
RÄTT TILL FACKLIG OCH POLITISK ORGANISERING!
BOJKOTTA FASCISTJUNTANS KOPPAR!**

Första maj i Santiago

Första maj svarade det chilenska folket på gorilladiktaturens förtryck med en bred kampanj över hela landet. I Santiago spreds flygblad genom blyxtaktioner. Maskningsaktioner genomfördes på fabrikena. I slumstäderna och på offentliga platser spreds klistermärken med motståndsrörelsens slagord och krav.

Ett kommando ur den Revolutionära Vänsterrörelsen målade sin bokstavsbe-teckning MIR på dörrarna till general Sergio Arellanos bil i de centrala delarna av Santiago.

Dessa och andra aktioner visar på den styrka och samordning som de underjordiska motståndskommittéerna (Comités de Resistencia) nu uppnått.

I juntatidningen »La Segunda» stod den 30 april, på undanskynd plats, en kommentar till »klistermärksaktionerna» som gav uttryck för oro inför första maj.

Den oro »La Segunda» gav uttryck för var motiverad. Överallt dök det upp flygblad och klistermärken under första maj.

På de olika klistermärkena kunde man bland annat läsa:

SOLDAT: GÖR DIG INTE TILL EN FOLKETS MÖRDARE!

KAPITALISTERNAS DIKTATUR = HUNGER FÖR FOLKET!

FÖRSTA MAJ = BÖRJAN PÅ FOLKETS MOTSTÅND!

ARBETARE: LÅT INTE DENNA FÖRSTA MAJ SE DIG PÅ KNÄ, FÖRENA DIG MED MOTSTÅNDET MOT DIKTATUREN!

Bland de många flygblad som spreds under Första maj har följande nått Chile-Bulletinen:

FÖRSTA MAJ: ARBETARNAS DAG:

Låt oss göra denna dag till en hyllning av arbetarnas kamp. Till en hyllning åt de tusentals kamrater som fängslats, torterats och mördats. För dem kommer det varken att finnas marscher, fanor eller tal. Idag kan endast de uniformerade mördarna tala!

Och denna Första maj framhåller vi för mördarna i uniform: **FOLKET KOMMER INTE ATT TIGGA EFTER DET MAN TAGIT IFRÅN OSS! VI KOMMER ATT TA DET TILLBAKA GENOM KAMP!**

Vi kommer att bygga upp CUT på nytt, liksom fackföreningarna och förbunden. Vi kommer att organisera Motstånds-

»...från bussarna spreds flygblad likt små fjärilar som fladdrade i denna proletära Första Maj-natt...och murarna längs Panamerikanska motorvägen var på morgonen bombarderade med rödfärg, inga slagord, bara stora fläckar i blodröd färg, kvarter efter kvarter...»

(Ur brev från en chilensk kamrat)

kommittéer inom varje fabrik, på varje jordbruk, i varje slumområde och skola. Vi accepterar varken allmosor eller svältlöner!

ENHETEN GER OSS STYRKAN ATT KRÄVA VÅRA RÄTTIGHETER!

Vi manar soldaterna att kämpa tillsammans med folket och att organisera motståndet i kasernerna.

De civila och militära fascisterna skall inte få stämma upp sina segersånger.

ARBETARKLASSEN, FOLKET OCH DESS FÖRTRUPP HAR INTE BESEGRATS!

HELA VÄRLDENS ARBETARE STÖDER OSS!

FOLKETS MOTSTÅND MOT GERILLADIKTATUREN KOMMER ATT SEG-RA!

Revolutionära Vänsterrörelsen MIR

Motståndskommittéerna

Den främsta uppgiften för den chilenska vänstern är att kanalisera det allmänt utbredda motståndet mot gorilladiktaturen. Man har beräknat att mer än 80 % av det chilenska folket är motståndare till juntan. En betydande del har också redan inlett kampen mot juntan och det inhemska och utländska storkapitalet.

Denna kamp leds av det som de chilenska arbetarna och revolutionärerna kallar den *Folkliga Motståndsrörelsen* (»Movimiento de Resistencia Popular»). Dess bas utgörs av de s k *Motståndskommittéerna* (»Comités de Resistencia») som organiseras bl a inom arbetar-, bonde- och studentrörelsen. Det finns to m motståndskommittéer inom de väpnade styrkorna.

På fabriker, jordbruk, i slumstäder, i skolor och på kontor organiseras mindre kommittéer. När dessa byggts upp och konsoliderats samordnas de på en högre

nivå. På så sätt byggs motståndsrörelsen upp från basen till kommunal, regional och nationell nivå. Hela folket införlivas aktivt i kampen mot militärdiktaturen. Motståndskommittéer organiseras också inom de organisationer som fortfarande tillåts existera i juntans Chile: byalag, kvinnocentra och en del fackföreningar.

Motståndskommittéerna har skapats av Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR), som är den organisation som bäst kunnat stå emot juntans förtryck, men är öppen för alla. Partier som ingick i Unidad Popular är verksamma inom kommittéerna, liksom en stor del av det Kristdemokratiska partiets bas. Det enda villkoret som ställs för att man ska kunna integrera sig med en motståndskommitté är att vara redo att stöta diktaturen, återupprätta de demokratiska rättigheterna och för-svara de folkliga massornas levnadsnivå.

Nya kampformer har utvecklats vid sidan av strejker, kortare arbetsnedläggelser och maskningsaktioner. Så har t ex motståndskommittéerna inom de fabriker som framställer eller förpackar livsmedel kunnat ändra på förpackningarnas vikt. Detta för att på samma gång kunna avhjälpa folkets värsta hunger och slå mot producenterna och handelsmännen. Inom slumstäderna har det t ex cirkulerat enkilosförpackningar för bönor som i själva verket innehållit 1,3 kg bönor.

Bränder som till synes förorsakats genom olyckshändelser har förstört Multiplás-fabriken i Santiago och varulagren till Fuentes och Co. Flygblad som anvisar uppgifter för kampen och förlöjligar militären har nu börjat återge massorna förtroende och tillit och till stor del undanröjt de psykologiska hinder som följt på militärjuntans blodiga terror.

Överallt sprids flygblad. I de mest skilda varor och förpackningar kan man påträffa slagord mot juntan och anvisningar för motståndskampen. På murar, bussar och husväggar manar revolutionära paroller folket till kamp mot diktaturen; knappt har de hunnit målas över av juntan förrän de dyker upp på nytt.

Hela Chile vet att kampen fortsätter.

Juntans ekonomiska terror: svält, arbetslöshet och misär

Militärjuntans tortyrmetoder och människoslakt är välkända. Men det chilenska folket drabbas lika hårt av den kapitalistiska ekonomin i dess värsta form. Juntan har i sin ekonomiska politik försökt följa de kapitalistiska honnörorden »fri» konkurrens genom fri prisbildning, fri utrikeshandel osv. Som rådgivare har juntan nationalekonomer utbildade i USA, de ökända »Chicago boys». Nedan visar vi resultatet av all denna »frihet» i form av felnäring och halvsvält för miljoner chilensare efter ett halvårs juntastyre (informationen är från februari 1974 om inte annat anges).

FAMILJEGUDGET (för en fyrapersonersfamilj under en månad, chilenska escudos).

UTGIFTER

Bostad	
tvårumslägenhet, hyra	10 000
el, gas och vatten (min)	1 380
Summa	11 380

Livsmedel (per dag)

1 liter mjölk	60
1/8 liter matolja	60
1/4 kilo socker	70
1 kilo bröd	134
1/2 kilo kött eller substitut (korv, fisk)	500
1/16 kilo ris	40
1 kilo potatis	40
1/16 kilo margarin	95
1 kilo bananer el apelsiner	135
diverse	80

Summa per dag 1 214

Summa per månad 36 420

Twätt och städning m m 3 230

Hälsovård

1 läkarbesök per år (månadsmedeltal)	1 800
övrigt (medicin m m)	860
Summa	2 660

Resor

till och från skola och arbete (månadsmedeltal) 2 640

Övrigt

2 biobesök	360
4 nummer av dagstidning (söndagseditionen)	400
diverse	2 300

Summa 3 060

Totala månadsutgifter 76 390

Utgifter för skolgång, sprit, tobak m m är ej inräknat i budgeten. En chilensk genomsnittsfamilj har fem och inte fyra medlemmar.

INKOMSTER

Ungefär 85% av de chilenska hushållen beräknas ha en nettoinkomst under 75 000 escudos. Sex hushåll av tio kommer inte upp i en nettoinkomst som täcker ens de knappt tilltagna livsmedelsutgifterna i budgeten ovan. Minimilönen var i februari 18 000 escudos (inkl sociala förmåner).

Hur kan människorna överleva under sådana förhållanden? En del gör det inte. Till och med i den juntatrogna tidningen El

Mercurio har det uttryckts oro över den stora spädbarnsdödligheten (den fria halvlietern mjölk till alla barn, som infördes under Allendetiden har dragits in). De flesta får strunta i budgetens »mindre nödvändiga» delar. Köttet ersätts med potatis, de gamla kläderna får räcka ett år till, man går upp en timme tidigare för att gå till jobbet i stället för att åka buss, man flyttar från lägenheten tillbaka till ett bräskjul i stadens utkanter osv. På nytt ser man många barn på väg till skolan utan skor. Antalet tiggare har ökat markant.

REALLÖNEUTVECKLING (för löneanställda; index januari 1970 = 100)

jan -70	100
mars -73	121
dec -73	64
jan -74	76
apr -74	47
maj -74	62

Höjningarna i januari och maj 1974 beror på lönehöjningar för att kompensera de gångna månadernas prisstegringar.

Siffrorna är baserade på officiell statistik och utgör en överskattning av den nuvarande köpkraften, åtminstone för de lägre inkomstskikten (eftersom juntan ur prisindex strukit ett antal vanliga konsumtionsvaror - bl a vissa livsmedel - där prishöjningarna varit särskilt stora).

FRÅN DE FATTIGA TILL DE RIKA

Vart tar de pengar som tagits från de chilenska arbetarna vägen? Köpkraften har ju sjunkit till hälften på mindre än ett år!

De fem rikaste procenten av befolkningen har ökat sin andel av inkomsterna från 23% (1967 - och mindre under Allendereg-

Forts sid 11 ...

nyheter och dokument

DINA – Chiles Gestapo

DINA är den officiella benämningen på militärjuntans tortyravdelning. DINA står för »Dirección de Investigación Naciobal», eller Nationella Underrättelsetjänsten.

Men i Chile kallas DINA allmänt för Gestapo – den liknar väl sin nazistiska förebild.

Den nya organisationen består av särskilt utvalda »specialister» ur de tidigare underrättelseorganen, samt – inte minst – av ledande personer ur »Fosterland och Frihet», den fascistiska rörelse som redan innan kuppen aktivt samarbetade med militären. I ledningen sitter överste Héctor Horacio Sepúlveda, tidigare chef för undantagszonen i Aconcaguaproinsen, där han gav prov på ohygglig grymhet.

Till särskild rådgivare har Sepúlveda fått en f.d. SS-överste; Walter Rauff. Rauff har lång erfarenhet av tortyrverksamhet, bl.a. som chef för koncentrationslägren i Ravensbruck och Ravenstein i Nazityskland... Rauff är medskyldig till mordet på 90 000 judar i Kiev under åren 1941 och 1942. 1945 tog sig Rauff till Chile. Västtyskland begärde hans utlämning 1962, han satt då anhöllen en tid. Han släpptes av samma Höga domstol som 1973 sanktionerade kuppen.

Tidigare var underrättelsetjänsten uppdelad på de fyra vapenlagen. Men genom att bilda DINA i december 1973 kunde militärjuntan samordna och centralisera de olika grenarna och göra underrättelsetjänsten mer effektiv. Samtidigt med bildandet av DINA drog man upp riktlinjer för den kommande jakten på den chilenska vänstern.

Den chilenska Gestapo-organisationen DINA är effektivare än tidigare. Därför har den tillfogat den chilenska motståndsrörelsen vissa bakslag. Men den har inte kunnat dämpa det chilenska folkets motståndskamp. Det visar organiserandet av motståndskommittéer på olika nivåer.

Herrarnas kultur

»Samtliga manliga besökare som beivrar artistiska, kulturella eller sociala evenemang på huvudstadens Stadsteater är i fortsättningen tvungna att bära passande klädedräkt, dvs. kostym, vit skjorta och slips. Ingen som icke är iklädd dessa plagg kommer att beviljas tillträde till teatern.»

Den som utfärdat ovanstående förordning är den administrativa direktören för Santiagos Stadsteater, Carlos Hevia Massardo. I förordningen tilläggs att man tillgripit denna åtgärd i syfte att återupprätta den sociala och konstnärliga hierarki som huvudstadens främsta teater – välkänd för sina förstklassiga uppföranden av skådespel, konserter och andra kulturella arrangemang – gjort sig förtjänt av.

El Mercurio (internationella upplagan), Santiago, 17–23.6.1974

Guds ord censureras

Tre påvliga encyklikor får i fortsättningen inte citeras i den chilenska radion enligt ett beslut av den militära censuren i landet. Encyklikorna daterar sig från åren 1931, 1961 och 1967 och tar bl.a. upp fattigdomen i världen och andra sociala problem.

TT-AFP, 7.6.1974

Brittisk solidaritet

Över 150 tekniker vid det skotska varvet Scott övergav sina arbetsplatser för att stödja en bojkottaktion mot den brittiska regeringens försök att överlämna två u-båtar till den chilenska juntan.

På tisdagen beslöt ledarna för de över 120 000 skotska varvsarbetarna att stödja en maning till bojkott utfärdad av det brittiska Metallarbetarförbundet. Detta mäktiga fackförbund utfärdade nyligen en order till sina 1 200 000 medlemmar att inte delta i några reparationsarbeten på de två u-båtarna och två fregatter som köpts av Chile-juntan. Metallarbetarförbundet beslöt vidare att inte befatta sig med tillverkningen av några som helst produkter avsedda för export till den chilenska diktaturen. Till arbetarna på Rolls-Royce utfärdades en uppmaning att inte reparera Chile-juntans Hawker Hunter-plan – de plan som det chilenska flygvapnet använde för att bomba Moneda-palatset då Chiles konstitutionella regering under Salvador Allende störtades förra året.

Prensa Latina, Havanna, 17.5.1974

Den brittiska labourregeringen beordrade på tisdagen Rolls-Royce att häva kontraktet om reparation och genomgång av det chilenska flygvapnets flygplansmotorer. Premiärminister Harold Wilson meddelade också andra åtgärder för att stoppa vapenexporten till juntans Chile.

Tidigare har regeringen meddelat att den tillåter att två u-båtar och två fregatter som beställits av Chile får exporteras.

Wilson sade att hans regering gett Rolls-Royce order att med tre månaders varsel häva kontraktet om flygmotorreparationer med Chile.

TT-Reuters, 21.5.1974

Juntan hotar

Chile kommer eventuellt att inställa sin kopparexport till länder som intar en fientlig hållning till landets styrande militärjunta, enligt ett uttalande på fredagen av den chilenska utrikesministern Ismael Huerta.

Huerta anförde som exempel den brittiska labour-regeringens fientliga politik gentemot juntan och beslutet nyligen att inställa allt servicearbete på brittiska flygmotorer som skulle levereras till chilenska flygvapnet.

TT-Reuters, 24.5.1974

»Rikare familjeliv»

»Det chilenska folket är lyckligt över det ständiga nattliga utgångsförbudet», deklarerade flygvapenchefen och medlemmen av Chiles styrande militärjunta Gustavo Leigh på en presskonferens igår...

Leigh upprepade att »situationen i vårt land är i och för sig sådan att vi i dag skulle kunna häva utgångsförbudet utan problem. Men om vi gjorde detta skulle vi mötas av en fruktansvärd folkstorm. Alla chilenare stormtrivs med utgångsförbudet, speciellt då kvinnorna eftersom deras män nu för tiden kommer hem tidigt på kvällarna och därigenom berikar familjelivet».

Expreso, Lima, 26.6.1974

T o m läkarna sticker

Läkarbristen i Chile har förvärrats de senaste åren, meddelar den chilenska medicinalstyrelsen. 70 läkare har anslutit sig till gerillan i bergen och 580 har utvandrat. Landet behöver 8 000 nya läkare för att kunna klara sjukvården.

TT-AFP, 10.5. 1974

Solidaritet i ord och handling

Cirka 300 demonstranter till lands och till sjöss tog emot det chilenska skolfartyget Esmeralda då detta anlände till den amerikanska örlogsbasen Alameda i Kalifornien. Talkörer och plakat med maningar som »Bojkotta militärjuntan!» ackompanjerade Esmeraldas ankomst till staden . . .

Tidigare på dagen hade en representant för en sammanslutning av Alamedas prostituerade kallad »Coyote» meddelat att föreningens medlemmar stödde demonstranternas aktioner mot Esmeralda och att de lovade att manifesteras sin solidaritet genom att vägra bevilja det chilenska manskapet sina tjänster.

La Opinión, Buenos Aires, 24.6.1974

224 röster mot 1

Under ILOs (Internationella Fackföreningsunionen) 59:e internationella kongress i Genève i juni antogs ett starkt protestuttalande riktat mot den chilenska juntan. Man krävde bl a att juntan skulle

- stänga alla koncentrationsläger i Chile och släppa alla politiska fångar,
- ge tillbaka de chilenska arbetarna alla sina demokratiska fri- och rättigheter,
- omedelbart upphöra med all tortyr samt ställa de ansvariga för dessa handlingar till svars för sina brott.

Protestuttalandet antogs med 224 röster mot 1. Ingen bör sväva i tvivelsmål om vem den enda rösten mot resolutionen representerade.

Förtryck och hunger utlovas

Den chilenska militärjuntans chef, general Augusto Pinochet, förklarade häromdagen att »man kan inte ens drömma om» att lätta på de nuvarande restriktionerna. Pinochet gav, enligt chilenska radiostationer, stöd åt sitt uttalande genom att referera till en upptäckt av en vapengömma. Upptäckten tillkännagavs av DINA (Nationella Säkerhetstjänsten). Inga vapen har emellertid visats för pressen hittills, som vid tidigare fall – inte heller har några arresteringar rapporterats i samband med upptäckten.

Pinochets deklaration var den andra på 48 timmar beträffande bibehållandet av restriktionerna. Han förklarade att »vi har just börjat dra åt våra svängremmar» och förutsade att detta år kommer att gå till historien som »det hårdaste året i den chilenska historien». Juntans chef bad arbetarna att göra »uppostringar», vilket tolkas som en förvarning om ytterligare prisökningar, tätt efter de höjningar som genomfördes tidigare denna månad på upp till 100 procent på bröd, olja och mjölk. Pinochets vädjan om ytterligare uppostringar innehöll inte någon anspelning på affärsvärlden, som har skördat större vinster än någonsin.

Latin American Roundup, Havanna, 21.6.1974

Ökad grannsämja vid La Plata

Godkännandet av det s k »Buenos Aires-dokumentet» under La Plata-ländernas sjätte utrikesministerkonferens slötade över motsättningarna mellan dessa stater. Efter tre års diskussioner undertecknades ett dokument för att skapa ett finansiellt organ för utveckling av La Plata-området av utrikesministrarna från Argentina, Brasilien, Uruguay, Paraguay och Bolivia. Detta organ kommer med stöd av medlemsländerna verka för att ta upp lån inom dessa länder och utomlands.

Fonden kommer att få ett startkapital på 20 miljoner dollar. Brasilien och Argentina kommer att bidra med en tredjedel vardera – resten kommer från Bolivia, Uruguay och Paraguay. Senare kommer fonden att höjas till 100 miljoner dollar.

Mötet har enligt politiska observatörer stärkt relationerna mellan Argentina och Brasilien. De två stora sydamerikanska länderna har länge haft olika uppfattningar om hur man skall använda floderna i området.

Argentina och Brasilien kommer att fortsätta diskussionerna som startades av den nu bortgångne presidenten Juan Perón. Flera bedömare tror att relationerna mellan de två länderna kommer att förbättras i framtiden och den halv-officiella tidningen Correio Brasiliense tillkännager att ett möte kommer att hållas i år mellan den argentinske presidenten Maria Estela Martinez och den brasilianske, general Ernesto Geisel.

Tidningen bekräftar att denna politik av vänskaplig förståelse mellan de två länderna stärktes av den brasilianske justitieministern Armando Falcaos besök i Buenos Aires nyligen, där han bevistade Peróns begravning. Det faktum att även Geisel, som är protestant, personligen var närvarande vid den katolska begravningsmässan för Perón, är ytterligare ett tecken på att de bilaterala förhandlingarna inte kommer att överges.

Latin American Roundup, Havanna, 18.6.1974

Situationen för flyktingarna från Chile

De flesta av de 10 000-tals människor som flydde i samband med kuppen har försökt stanna i Latinamerika. I Peru finns det 6–8 000, i Argentina ca 10 000. Colombia och Venezuela har också tagit emot. Men flyktingarna har stora svårigheter i dessa länder där myndigheterna inte gärna ser att de stannar. Argentina har inte erkänt mer än ett fåtal som politiska flyktingar. Trots erkännandet har de stora svårigheter att röra sig fritt i landet. I flera fall har flyktingar från Bolivia och Uruguay utvisats till sina hemländer trots de uppenbara riskerna för förföljelse som finns i dessa länder.

Till Cuba har mellan fyra och femtusen personer sökt sig. Där har kanske flyktingarna de största möjligheterna att finna sig tillrätta med tanke på gemensamt språk, kultur och möjligheter till politisk verksamhet.

I Europa har Frankrike, Schweiz, Italien, Väst- och Östtyskland tagit emot sammanlagt drygt 1 000 flyktingar.

Situationen i Sverige

Till Sverige har det kommit ett drygt tusental flyktingar. Bland dem finns det folk från Uruguay, Bolivia och Brasilien. Ett stort antal har kommit hit på egen hand. De är formellt här som turister medan deras juridiska situation utreds. Den senare gruppen kommer bli från Argentina dit de kom direkt efter kuppen men så småningom sett riskerna att stanna som alltför stora och därför lämnat landet.

Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) administrerar de flesta frågor som rör flyktingarna. AMS tar emot flyktingar som kommer från flyktingläger utomlands eller från någon ambassad. De tas emot direkt vid Arlanda och kommer till någon av AMS förläggningar. Vistelsen på förläggningen varar ungefär tre månader och innehåller 240 timmars svenskundervisning, läkarundersökning och klädustrustning.

Polisen förhör varje flykting för att utreda om det finns juridiska skäl för att formellt bli svensk politisk flykting. Många flyktingar har inget större förtroende för polisen i andra länder och har därför varit mycket försiktiga med att berätta för den svenska polisen om eventuella politiska aktiviteter i hemlandet och om politisk ståndpunkt. De har också varit helt utelämnade till tolkar som på intet sätt kunnat kontrolleras. Det har funnits fall där tolken gått klart utanför sina befogenheter. De har inte kunnat kontrollera uppgifterna efter förhöret eftersom de inte känt till att man kan begära kopia på utskriften. Felaktiga uppgifter har upptäckts först flera månader senare när det negativa utslaget från Invandrarverket kommit. De har då blivit tvungna att överklaga beslutet och lägga till nya uppgifter som tidigare fattats. Från polisen går ärendet alltså till Invandrarverket för bedömning av flykting-skapets juridiska karaktär. Bedömningen är komplicerad på grund av att det, å ena sidan, existerar en svensk utlänningslag och att Sverige, å andra sidan, har skrivit på Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning. Dessa två lagtexter är inte helt entydiga.

Ofta får flyktingarna uppfattningen att ett främlingspass betyder att man är politisk flykting i landet. Men detta dokument fungerar endast som legitimationshandling om man sak-

nar eget pass. Det kan också innehålla arbets-tillstånd och uppehållstillstånd. Det enda dokument som delvis formellt bevisar att man är politisk flykting är det svenska resedokumentet som enligt Genèvekonventionen ska ges till flykting som önskar resa utomlands.

Socialstyrelsens uppgifter har varit att informera flyktingarna på förläggningarna om sociallagstiftning och sociala förmåner. De har också samarbetat med AMS vid utslussningen till kommunerna och skött kontakterna med de kommuner där flyktingarna bosatt sig.

Efter vistelsen på AMS-förläggningen har många gått på arbetsmarknadsutbildning vid sk AMU-center. Där har de fått praktisk yrkesutbildning, mestadels i form av svarvar- och svetsarkurser. Flertalet flyktingar har studerat svenska på universiteten. Svårigheter att försörja en familj på studiemedel har dock ofta gjort att de tvingats sluta. Bristfälliga kunskaper i svenska och engelska har också gjort att många, tidigare universitetsstuderande, inte har kunnat fortsätta sina studier på önskvärd nivå. Ett fåtal flyktingar har fått ett speciellt forskarstipendium som SIDA och Svenska Institutet administrerat. Flera folkhögskolor har ordnat speciella kurser för flyktingarna. Ungefär 150 personer har gått på sådana kurser. Det har varit vissa problem med barn tillsyn, kurativ hjälp och lärarnas bristande erfarenheter av invandrarundervisning. De flesta har varit positiva till folkhögskolorna eftersom de erbjudit en mjuk övergång till det svenska samhället och gett kontaktmöjligheter.

Få flyktingar har fått något arbete. Speciellt svårt har det varit för akademiker och studerande. Många har blivit nekade arbeten på industrier, trots att de genomgått de obligatoriska 240 timmarna svenskundervisning.

Större delen av flyktingarna har bosatt sig i Stockholm, Göteborg, Malmö eller Uppsala. Det har gjort att den sociala servicen i dessa städer, där anhopningen varit stor, inte har fungerat tillfredsställande. Bostäder har i de flesta fall gått att ordna men som regel i städernas ytterområden. De som bosatt sig i mindre städer och kommuner har haft det lättare.

Peru

Cirka 5 000 flyktingar från Chile har kommit till Peru. Majoriteten av dem har emellertid måst lämna landet då de endast får turistvisum som bara gäller tre månader och som inte ger rätt till arbets- eller uppehållstillstånd. Chileanerna har inte rätt till mer än en förlängning av turistvisumet.

Under våren och sommaren har inrese- och uppehållsvillkoren försvärrats för chilenare med tex krav på visum före inresa. Ett led i den peruanska regeringens försök att ytterligare försäkra sig om goda relationer med sitt södra grannland. Senaste uttrycket för detta var när före detta juntamedlemmen och chilenske flygvapenchefen Gustavo Leigh Guzman besökte Peru 21–25 juni. Han var där på inbjudan av det peruanska flygministeriet. Under besöket förbereddes ett kommande statsbesök av gorillaledaren Pinochet.

Illustrationerna ovan samt på sid 10 är hämtade ur en serie som publicerats i Vietnambulletinen.

Intervju med chilensk flyktingfamilj:

«Vi är inte här frivilligt»

En familj på tre personer; man, hustru och ett litet barn. De bor i ett modernt bostadsområde utanför Stockholm sedan ungefär sex månader.

– Vad sysslar ni med och hur löser ni era ekonomiska problem? Mannen:

– Jag går på AMS-kurs vid ett AMU-center för att bli svetsare och har därför samma problematiska ekonomiska situation som alla andra AMU-arbetare; dåligt betalt, ingen betald semester, låg sjukpenning etc. Det har förbättrats litet sen vår dotter föddes. Vi får 25 kronor per dag i föräldrapenning och så småningom även barnbidrag. Vad vi däremot är oroliga för är våra lån från AMS som vi är rädda för att vi inte kommer att kunna betala tillbaka.

Det är ju en väldig skillnad om man kommer hit som vanlig invandrare och tänker stanna här åtminstone ett antal år framåt eller hela livet, för då har man ju möjlighet att ta lån och kunna betala tillbaka dem så småningom. Men vi är ju inte här av samma skäl och vill lämna Sverige så fort som möjligt för att åka hem till vårt hemland eller något annat latinamerikanskt land.

– Vad har ni att säga om AMS-förläggningen och vistelsen där?

– För att förstå vistelsen och innehålllet måste man förstå AMS funktion i det här samhället. AMS är till för att få arbetskraft till sektorer i samhället där det behövs. Det visade sig på många sätt under vistelsen på förläggningen. Svensk kursen t ex var metodiskt mycket bra men innehållsmässigt sämre. Den syftade till att man skulle lära sig det allra enklaste för att kunna handla i en affär och ta emot order på en fabrik.

Informationen som gavs var i allmänhet censurerad och gick ut på att det inte fanns andra alternativ efter förläggningen än att gå på AMS-kurs för att bli svarvare eller svetsare. Information om universitetsstudier och annat fick vi slåss för att få. Alla kan ju inte tänka sig att gå en svarvarkurs t ex.

Det är klart att man på nåt sätt måste lösa problemen när det kommer så många flyktingar på en gång och det enda sättet är väl någon form av läger. Men det måste ändå finnas mer okonventionella sätt att arbeta på än vad man nu gör på AMS. De kan ju inte tro att alla flyktingar fungerar likadant bara för att dom är flyktingar och därför gå på i samma spår som dom alltid gjort.

När vi var på lägret så var det många som blev negativa till AMS och det svenska samhället just på grund av problem med bristande och styrd information.

Det är ju överhuvudtaget inte så roligt att vara på läger på sånt sätt. Vi blev väldigt isolerade, vi hade inga ekonomiska möjligheter att resa därifrån. Många av oss hade ju redan tillbringat lång tid isolerat på nån ambassad och var pressade av det. Vistelsen utanför lägret under julhelgen betydde väldigt mycket för oss och vidgade våra perspektiv avsevärt.

– Hur brukar ni tillbringa fritiden?

– Där vi bor finns det inte så många »latinos» men vi åker ganska ofta och hälsar på hos varann. Vi diskuterar naturligtvis den politiska situationen i vårt land och hur vi ska kunna föra ut information till svenskarna. Där borde vi ju kunna göra en hel del men vi har inte riktigt hittat formen för det ännu. Vanliga nöjen har vi ju inte råd med och på den fronten händer det mycket litet härute där vi bor.

Vi känner några av våra närmaste svenska grannar, men inte många, och där tror jag att dom svenska vanorna inverkar mycket. Ni svenskar känner ju ofta inte heller varandra fastän ni bor grannar.

Det största problemet är att vi inte är här frivilligt på nåt sätt. Vi vill ju egentligen inte vara här. Därför ska man inte jämföra oss med andra invandrare, som naturligtvis har en helt annan motivation för att leva ett »svenskt liv». Vi upplever också att vi lever i ett vakuum eftersom vi har svårt att finna nån plats i det här samhället. Vi diskuterar med andra hemifrån som upplever samma sak, då förstärks den upplevelsen liksom känslan av maktlöshet inför vad som händer hemma då vi hör om dödade kamrater och annat.

– Ni har nyligen fått barn här i Sverige. Var det några särskilda problem i samband med det?

Kvinnan:

– Nej, det gick väldigt fint, trots att jag inte kan särskilt mycket svenska ännu. Ännu så länge går allt bra med barnet. Så länge jag får föräldrapenning kommer jag att vara hemma. Det är en viktig ekonomisk trygghet att en av föräldrarna garanteras möjlighet att stanna hemma den första tiden, något som vore otänkbart i vårt land. Så småningom kommer problemen med barnpassning som vi måste lösa på något sätt. Jag kan inte tänka mig att stanna hemma, jag vill också ut och arbeta eller studera något.

Vid något tillfälle har vi varit tvungna att gå till socialbyrån för att klara ekonomin. Jag tycker de behandlar oss ganska illa där. De vill gärna låta det framstå som om vi var väldigt oansvariga med pengar eftersom de inte räcker till. Vi tycker att de frågar en massa saker som inte har med saken att göra egentligen.

Hur ser era framtidsperspektiv ut?

– På kort sikt vill jag gå färdigt den kurs jag nu håller på med och sen jobba ett tag för att kunna betala tillbaka de lån vi varit tvungna att ta. Därefter skulle jag vilja gå ytterligare kurser för att bättra på min utbildning och bli t ex bilmekaniker. Med en sådan utbildning kanske det är lättare för mej att få jobb i Colombia eller Peru. Men svårigheterna ligger ju främst i att jag mycket litet kan påverka den utvecklingen själv.

Politiskt aktiv flykting: «Stödet till motståndsrörelsen viktigast»

Chilenare, aktiv inom Salvador-Allendekommittéen.

– Först är det viktigt att förklara motiven för vår vistelse här och under vilka förhållanden vi kom hit. Att vi kom hit som politiska flyktingar beror på den humanitet och solidaritet som den svenska regeringen och det svenska folket har visat. Och sen vi kom har vi fått värdefull materiell hjälp och stort moraliskt stöd. En annan, kanske viktigare aspekt, är stödet till motståndsrörelsen. Det internationella stödet är mycket betydelsefullt för kampen mot diktaturen. I det avseendet har arbetarrörelsen, Chile-kommittéerna och andra solidaritetsorganisationer gjort ett viktigt arbete.

– Hur ser du på ert politiska funktion i Sverige?

– Vårt arbete är främst inriktat på att uppnå maximal solidaritet med den chilenska motståndsrörelsen och det chilenska folket. Vi genomför vårt arbete under principen om ömsesidig respekt och deltar därför inte i den svenska politiken. Målsättningen är största möjliga opinionsstöd för vår rörelse för att på bästa sätt kunna utveckla solidariteten.

– Vad är det viktigaste ni kan göra i Sverige?

– Förutom politiskt arbete så fortsätter de allra flesta med tidigare påbörjade studier eller yrkesutbildar sig – till nytta för våra länder i framtiden.

– Finns det några särskilda svårigheter i ert politiska arbete om man jämför den politiska situationen i Chile under Allendetiden med situationen i Sverige?

– De problem och de svårigheter vi har är tex att vi är geografiskt mycket spridda, har osäkra studie- och arbetsförhållanden och språkproblem. Vi arbetar för att försöka finna en

lösning på de problemen. Jämförelser mellan Allende-tiden i Chile och vår nuvarande situation är omöjliga att göra med tanke på vitt skilda socio-ekonomiska och politiska förhållanden.

– Vilket stöd får ni för ert politiska arbete?

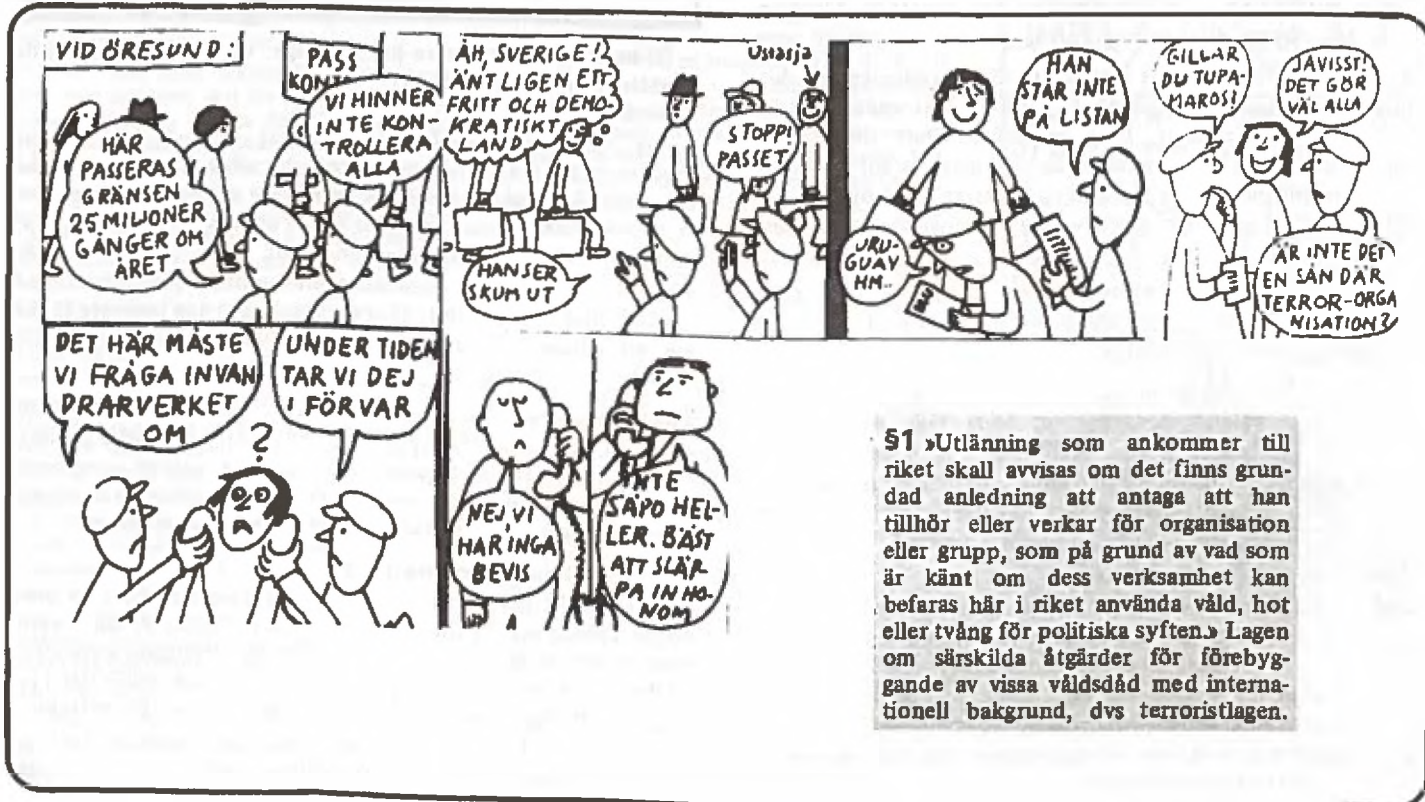
– Sverige har visat stort intresse för tredje världens problem. Ur intresset föds stödet som Sverige ger dessa länder, dels genom internationella organisationer, dels genom den form av direkt och beslutsamt stöd som visats i det konkreta fallet Chile. De rörelser, organisationer och partier som deltar i solidaritetsarbetet representerar ett brett spektrum av ideologier. Det är vår önskan att engagemanget i fallet Chile ska bli så effektivt som möjligt.

– Samarbetar de latinamerikanska grupperna sinsemellan och finns det någon koordination på europeisk nivå?

– Nej, för närvarande har inte de latinamerikanska grupperna något gemensamt arbete. Vi hoppas kunna skapa former för bättre utbyte av erfarenheter och av information.

– Man får ibland den uppfattningen att av flyktingarna från Chile så är det bara en minoritet som arbetar politiskt eller är aktiva på något sätt. Varför är det så tror du?

– Den uppfattningen är nog inte helt felaktig. Jag tror att svaret finns bland dom hinder för politiskt arbete som jag talade om tidigare. Men det är också så att politiska organisationer inte alltid fungerar adekvat i sitt sätt att fördela arbetsuppgifter – det måste finnas utrymme för många fler kamrater att delta i arbetet.

§1 »Utlänning som ankommer till riket skall avvisas om det finns grundad anledning att antaga att han tillhör eller verkar för organisation eller grupp, som på grund av vad som är känt om dess verksamhet kan befaras här i riket använda våld, hot eller tvång för politiska syften.» Lagen om särskilda åtgärder för förebyggande av vissa våldsdåd med internationell bakgrund, dvs terroristlagen.

08/62 76 90

Enligt vad Chilebulletinen erfar talar den man som Chile-juntan utsett till ny ambassadör i Sverige, Dr Svante Tornvall Stromsten, en alldeles utmärkt svenska. Detta är bra – det gör att alla Chileintresserade svenskar kan ringa upp herr ambassadören och själva få sig en pratstund med honom. Vi är säkert många som är intresserade av att få veta vad Dr Tornvall Stromsten har att berätta om tex vad som har hänt den fängslade och svårt torterade revolutionären Bautista van Schouwen, vad som har hänt och kommer att hända med Luis Corvalán, Clodomiro Almeyda och alla andra politiska fångar i Chile, hur den nye ambassadören ser på sin regerings mord på tiotusentals patrioter, vilken hans inställning är till den ständiga tortyr som pågår i juntans fängelser och koncentrationsläger, hur det känns för ambassadören personligen att representera en regering som består av en samling mördare och förbrytare, m m.

Det finns så mycket att fråga den nye ambassadören om när han inom kort kommer hit för att representera sin junta!

Telefonnumret till ambassaden i Stockholm, där Dr Tornvall Stromsten kommer att vara anträffbar vardagar kl 9.30–13.30, är 08/62 76 90.

Imperialistisk aggression mot Panama

Det ökända USA-bolaget United Brands – f d United Fruit – har slagit till igen. För ett par dagar sedan, i början av augusti, deklarerade United Brands en total lockout mot Panama som repressalie för den överenskommelse som de stora bananexportörerna nyligen träffade om att kräva 2,5 cent per pund högre ersättning för sina bananer.

Bananerna svarar för 55 procent av Panamas exportintäkter. Men produktionen och distributionen av dem kontrolleras av de stora imperialistbolagen med United Brands i spetsen.

De bananer som trots lockouten plockas i Panama får ligga och ruttna. Hela banandistributionen sköts nämligen av United Brands-kontrollerade bolag. Inga båtar tillåts nu lasta bananer i Panama.

15 000 bananarbetare i Panama står nu utan jobb.

Den svenska imperialismen är, som så ofta annars, med på ett hörn. Det är Salén-rederierna som står för merparten av banantransporterna från Panama. Eller stod, bör vi kanske säga: Salén-rederierna har, som vanligt, slutit upp bakom sin uppdragsgivare United Brands.

PROTESTERA MOT DEN NORDAMERIKANSKA OCH SVENSKA IMPERIALISMENS NYA AGGRESSION MOT PANAMA!

Ekonomisk terror . . .

Forts från sid 5

ringen) till cirka 50%. Det betyder att minst 1/4 av den totala inkomstsumman har överförts till de rikaste; främst till stora kapitalägare.

Hur kan så stora resurser överföras från de fattiga till de rika på så kort tid? Juntans uttalade ekonomiska målsättning är att skapa »en sund ekonomi och rättvis resursfördelning» genom »fri konkurrens» inom landet och med utlandet. Men i Chile domineras de flesta branscher av ett eller ett par stora företag (monopol). När priserna släpps fria höjs de kraftigt och bolagens vinster stiger. Samtidigt drabbas de småföretag som finns i vissa branscher av den minskade köpkraften och går omkull. Härigenom minskar konkurrensen i stället för att öka. Lönerna släpar långt efter de snabbt stigande priserna (fackliga förhandlingar är förbjudna) och följaktligen sjunker reallönen. Inflationen är för närvarande (juli –74) ungefär 20% per månad. Löneshöjningarna kommer flera månader efteråt och täcker inte inflationen.

Det betyder att det nu är »slut» på varubristen. Nu kan man på nytt köpa nästan allt, som det rådde brist på under Allende. Om man har pengar! Nu behöver varken överklassens läkare, advokater och hemmafruar eller utländska företagare och biståndsexperten köa för biffstek, vin och dasspapper. Alltmedan Chiles arbetare äter bönor och potatis – eller bara bönor –, dricker vatten och torkar ändan med El Mercurio.

ARBETSLÖSHET

I slutet av juni tillkännagav juntatidningen El Mercurio att antalet anställda inom den offentliga sektorn skulle »reduceras» med 20%. Målet angavs vara att avskeda ca 100 000 statsanställ-

da på ett år. Samtidigt infördes nyanställningsstopp. Undantagna från detta var dock bl a fängelser och domstolsväsende.

Det är naturligtvis svårt att veta hur många som har avskedats av politiska eller andra skäl efter kuppen. Chicagokommissionen för Undersökning av de Mänskliga Rättigheternas Ställning i Chile uppskattade i februari att 16 000 personer dittills hade mist sina jobb av politiska skäl. Den öppna arbetslösheten anges av juntamyndigheterna vara 10% men beräknas av andra källor (bl a den nämnda Chicagokommissionen) uppgå till mellan 20 och 25%, mot 3–5% under Allendetiden. Antalet chilensare som söker anställning som gästarbetare till äppelskörden i Argentina har mångdubblats. Ett stort antal studenter har sparkats ut från universiteten. Vissa fakulteter har stängts helt. I enlighet med ett dekret från juntan avkrävs alla nyanställda inom den privata sektorn en fullständig redogörelse för tidigare politisk verksamhet.

De arbetslösas situation är prekär. Möjligheterna till nyanställning är små, särskilt om man varit politiskt aktiv. Konkurrensen bland skoputsare, småförsäljare etc är stenhård och man riskerar att bli arresterad eller bortkörd om man inte har tillstånd. De arbetslöshetsunderstöd som teoretiskt sett ska utgå utbetalas sällan nu när fackföreningarna inte har några befogenheter längre. Dessutom har understöden inte höjts och har därför genom inflationen blivit nästan värdelösa. Samtidigt har regelrätta razzior genomförts i slumområdena för att rekrytera tvångsarbetare till vägbyggen och andra offentliga arbeten (bl a uppförande av koncentrationsläger) i avlägsna delar av landet.

Öppet brev till Lennart Geijer från två tillfälligt omhändertagna

Onsdagen den 29 maj för USAs ambassadör Robert Strausz-Hupé i sjuglasvagnen till kungen och installerades i Sverige. Som officiellt sändebud för USA är Strausz-Hupé ansvarig för det fortsatta folk-mordet i Indokina, den vita terrorn i Chile osv. Vi var några som hade beslutat att demonstrera mot att relationerna mellan Sverige och USA har förbättrats. Vi borde ha varit fler.

Vi samlades på olika ställen utefter kortge-vagen. Vid Grand Hotel var vi ett 15-tal. Vi var fyra kamrater från Nacka Chilekommitté. Där fanns några från Nacka FNL-grupp och en-skilda kamrater från olika delar av Storstock-holm.

Det var gott om tid. Det regnade litet smatt. Stämningen var avspänd, nästan avslagen. Vi var alltför få för att kunna göra vidare intryck. Snart hade vi också kommit i svar minoritet. Till stället kommanderade skolklasser domine-rade bilden av folkvimlet.

Sjuglasvagnen körde upp framför entrén. Vi som skulle demonstrera stod utspridda bland skolklasserna. Vi stod på refugen mitt i gatan. På trottoaren direkt utanför entrén fick vi inte stå. Tillsammans med andra åskådare hade vi av polisen blivit anvisade den plats vi stod på.

Just innan ambassadören visade sig i porten räckte en kamrat från FNL-grupperna över en megafon till Torbjörn. FNL-aren bröt på engel-ska och tyckte inte att han kunde skandera med tillräcklig diktion. Torbjörn lyfte mega-fonen och började skandera i samma ögonblick som ambassadören visade sig: USA UT UR SVERIGE! De femton demonstranterna stämde in. Några hemmagjorda pappersbande-roller vecklades ut. En del skolungdomar pro-testerade, applåderade i stället ambassadören.

Polisen gör chock

Knappt hade demonstrationen kommit igång förrän poliserna gjorde chock in mot åskådar-leden. De försökte driva bort demonstranterna, att sälla ut oss från de positivt inställda åskådarna. Vi drevs tillsammans med en del vanliga åskådare bakåt, ner mot kajen och in mot Kar: II:s torg till. Vi retirerade men fortsatte att skandera slagord. Torbjörn med hjälp av megafonen. Plötsligt, utan förvarning, greps Torbjörn av två poliser. De tog tag om var sin arm på honom och drog honom mot en väntande polispiket. Vid polisbilen ropade han i megafonen: STOPPA POLISENS ÖVER-GRE... varefter han knuffades in i bilen. Han fick behålla megafonen. Han satte sig på ett säte i bilen, men den ene av poliserna som gripit honom knuffade ner honom på golvet. Det var där han skulle sitta.

VI SATT 6 TIMMAR I HÄKTE UTAN ORSAK

Unni sprang fram till polisbilen. Hon var orolig för vad som skulle hända med Torbjörn. Hon krävde att få följa med som vittne i polisbilen. Poliserna avvisade kravet. Unni insisterade. Hon fortsatte att argumentera: Torbjörn kunde höra poliserna överlagga inne i bilen: da tar vi henne också! Unni fick kliva in i bilen. Hon trodde att hon gjorde det som vittne.

Fick sitta i sex timmar

Först halvvägs till polisstationen talade poli-serna om att hon också hade gripits. En av poliserna konstaterade förtjust att vi skulle få sitta i cell i sex timmar, och skadeglatt upp-repade man gång efter gång att Unni skulle foras till kvinnoavdelningen på Kungsholmen medan Torbjörn skulle foras till Norrmalm's polisstation.

Under färdan mot Norrmalm's polisstation bad Torbjörn att få veta numret på poliserna. De vagrade uppge sina nummer och motiverade det med att vi frågade i »trakasserande» syfte. Endast en ansvarig polisinspektör uppgav sitt namn. Han hette Nilsson. Vi försökte få till stand ett principiellt resonemang om demon-strationsfriheten. Det framgick att poliserna som gripit oss helt enkelt ansåg att vår demon-stration var förbjuden. Det var därför vi hade tagits. De försökte inte göra gallande att trafiken skulle ha storts eller något liknande. Det skulle ju också varit svart att bevisa eftersom vi hade stått på av polisen anvisad plats, mitt bland andra åskådare. Torbjörn var helt enkelt tugen för att han skanderat slagord med megafon. Unni därför att hon insisterat på att få åka med i polisbilen som vittne. Det lagrum man aberopade sig på var *Lagen om tillfälligt omhändertagande*.

Torbjörn lämnades av vid Norrmalms polisstation och bilen gick vidare mot Kungsholmen.

Torbjörn fördes in i en avdelning med arrestlokaler. Han begärde att få ringa. Om han skulle få ringa berodde på vart han ville ringa. Han krävde att få ringa Göran Elwin, som sysslat med den här typen av rättstillämpning. Eftersom Elwin inte var praktiserande advokat avlogs Torbjörns begäran. Man hade inte heller tid att resonera mer.

Polisen leker demonstranter

Nu vidtog visiteringen. Traskor och ytterrock togs av. Fickorna tomdes. Händer för sökande över kroppen. Man tog glasögonen till sist. Hela tiden deltog en hel grupp av poliser. Hela tiden pågick resonemang om det rimliga i denna rättstillämpning. Torbjörn var samlad men monisk. Poliserna var provocerande, uppgjagade och otidiga. Torbjörn begärde kvitto på de saker man tog från honom. Då rann sinnet över på polisen som ledde visitationen. Beskylldes han för att vara tjuv? Smockan hängde i luften. Utan vidare parlamenteringar lyfte man Tor-

Redan efter ett par timmar öppnades dörren. Han blev tillsagd att följa med. Nu fick han för första gången gå själv. Ingen knuffade honom eller nöp honom i armarna. Åter hade en mängd unga poliser samlats. Alla hänade honom. Någon tog åter tag i megafonen, skanderade: **POLIS OCH MILITÄR, KAPITALET'S HÄR!** och **LEVE, LEVE, LEVE FNL!** Han fick gå in i ett förhörssrum. Ett tiotal poliser följde efter. Alla hänade honom: demonstranter jobbar inte! Är han lärare? Arma elever! Förhöret blev kaotiskt, avbröts om och om igen. Man frågade honom om han erkände. Han upplattade inte riktigt vad men nekade för säkerhets skull. Han fick också klart för sig att det inte spelade någon roll vad han sade.

Förhöret var inget riktigt förhör. Inga rättsliga åtgärder skulle vidtagas mot honom. Han hade inte begått något brott, försäkrade man! Varför hade han då lästs in? Det borde väl han som lärare förstå att man inte kan uppträda som han gjorde utanför Grand Hotel! Slutligen begärde man att han skulle kvittera ut de tillhörigheter man tagit ifrån honom och nu

råkade försäga sig. När man frågade efter Unni sa han: Menar ni Karin? Givetvis svarade man då att man menade Unni och Karin.

En ung polis kom fram och bad dem stiga in i ett tjänsterum. Man blev till och med med ombedd att sitta ner. Det var den första poliskontakt denna dag som inte agerade som en öppen fastställelse utan med hyf och i artig-ton. Torbjörn kunde inte låta bli att påpeka detta för honom. Tonen blev därefter ännu mer kamratlig. Polisen bekräftade att flickorna fanns på Kungsholmens polisstation. Han trodde att de skulle släppas vid 16-tiden.

Kl 11.15 hade man gripits vid Grand Hotel. Kl 14 ungefär hade Torbjörn släppts.

Kl 16.45 kom Unni. Kl 17.15 kom Karin. De hade inte sett varandra tidigare. Unni hade tagit vistelsen med ro men Karin var upphetsad och skakad. Den sista timmen hade hon varit desperat. Man åt middag tillsammans på Amaranter. Celebrerade befrielsen. Beslutade att Torbjörn och Unni skulle skriva ett öppet brev till Lennart Geijer och berätta vad som hänt. För visst var väl det som hänt, även om det inte var bloddrypande eller väldigt dramatiskt, ganska märkligt? Nog var det något alldeles särskilt med den lag enligt man blivit tagna. Följande frågor beslöt man rikta till justitieministern:

Frågor till Lennart Geijer

Är det inte något märkligt med en lag som gör det möjligt att spärra in folk i sex timmar utan att de begått något brott?

Är det inte konstigt med en lag som möjliggör ingripanden, som aldrig i efterhand behöver motiveras? Hurså vi kunna protestera mot att vi gripits när polisen inte behöver bevisa att vi gjort något brott, tvärt om försäkrar att vi inte begått något brott?

Är det inte märkligt med ett straff som exekveras (upp till sex timmar i sträng isolering) utan att ens ha föregåtts av förhör? Inte ens vem man är konstateras före inläsnningen!

Är det inte märkligt att vi i ett land med Sveriges förhållandevis lugna sociala processer har en lag av polisstatsmodell (omhändertaganden är tillåtna utan att brott föreligger eller behöver bevisas föreligga)? Eller är det inte det?

Den 29 november 1973 yttrade du i riksdagen om lagen om tillfälliga omhändertaganden: »Jag vill slutligen påpeka att erfarenheten visat att omhändertaganden i samband med demonstrationer regelmässigt tilldragit sig stor uppmärksamhet från massmedias och allmänhetens sida. Genom att sådana fall, liksom andra fall då förutvarande 17 § i polisinstruktionen eller dess motsvarighet i den nya lagen tillämpats, har blivit eller blir prövade av bl a riksdagens justitieombudsman, tillkallas vidare en ändamålsenlig praxis på detta område.» Menar du, Lennart Geijer, att praxis på den här punkten fortfarande är ändamålsenlig? Vilket är i så fall ändamålet?

Det är tydligt att Lagen om tillfälligt omhändertagande är något nytt i svensk rättspraxis. Vi rekommenderar riksdagsmän och andra ansvariga politiker att överväga denna lag på nytt. En fortsatt rättstillämpning av det slag vi blivit utsatta för måste få som en konsekvens att vi inom vänstern tvingas att bättre organisera försvaret av våra aktioner. Även om lagarna upphäver demonstrationsfriheten så kommer inte demonstrationerna att upphöra. Vilket syfte tjänar de våldsamma sammanstötningar som kommer att bli följden?

Unni Beltzikoff
Torbjörn Tjänstjö

björn med hårda grepp om armarna och kastade in honom i en cell. Ledaren för visitationen nöp honom hårt i armen för att ge särskilt eftertryck åt den fysiska överlägsenheten. Dörren föll igen.

Cellen föreföll gjord för fyllerister. Inga möbler, bara ett brant sluttande betonggolv som slutade med en avloppsbrunn. Vita väggar. Genom dörren hörde han ett starkt larm. En mängd poliser var tydligen fortfarande församlade. Plötsligt hörde han slagord eka: **FRIGE FNL, FRIGE FNL!** Poliserna lekte demonstranter med den beslagtagna megafonen!

Efter en stund blev det tyst.

Kaotiskt förhör

Torbjörn låg stilla på golvet. Han insåg att de sex timmarna i total isolering kunde bli svåra. Han beslutade att ligga orörlig och dagdrömma. När han förstod att det inte skulle tjudas på någon mat och hungern gjorde sig påmind beslutade han sig för att matstrejka. Det gjorde väntan lättare. Snart fann han också att tystnaden inte var total. Någonstans långt borta hörde han hur någon visslade Arbetets Söner. Han svarade med Internationalken. Akustiken var förträfflig i den kala cellen. Men han visslade dåligt, fick intet svar. Troligen hördes han inte fram till den andra cellen.

äterlämnade. Han påpekade att han hade begått men inte fått något kvitto när de tog dem. De sade att kvitto inte lämnas när polisen visiterar folk. Han meddelade då att kvitto inte lämnas när sakerna återtas av den visiterade. De lät sig nöja därmed. Han var frisläppt.

Var fanns Unni?

Nu började sökandet efter Unni. Torbjörn ringde Unnis bror, Runo. Man hade kommit överens i polisbilen att denne skulle tjäna som kontaktperson. Runo hade inte hört något från Unni. Torbjörn gick tillbaka till Grand Hotel där hans bil var parkerad. Där träffade han Margareta och Mats, två kamrater från Nacka Chilekommitté. Dessa hade gått från polisstation till polisstation och frågat efter honom. Torbjörn fick nu veta att flera demonstranter gripits, minst fem vid Grand Hotel och några till uppe vid Slottet. En tjej i 15-årsåldern hade jagats och ingångats samt burits in i en polisbil. Vid Slottet hade fyra civilklädda poliser fört in en ung kille, som förefallit vara i samma ålder, i en röd bil.

Från Grand Hotel för man nu gemensamt till Kungsholmen, där Unni uppgett sitta. Där fick man av misstag reda på namnet på den 15-åriga Karin, som också gripits vid Grand, efter Torbjörn och Unni. En ABAB-vakt vid entrén

Kontrarevolutionens år i Chile

Som ett led i den kontrarevolutionära strategi som Pentagon utarbetat för Södra Latinamerika svarade borgarklassen och imperialismen på de chilenska massornas ökande medvetenhet och kampvilja med att den 11 september 1973 genomföra en av de blodigaste militärkupperna i modern tid.

Efter att inför världsoptionens massiva fördömanden förgäves ha försökt rättfärdiga det brutala maktövertagandet som ett »nödvändigt kirurgiskt ingrepp för att rädda konstitutionen» visade Pinochet-juntan omgående sina rätta avsikter. Någon vecka efter kuppen förklarades att Chile befann sig i »inre krigstillstånd» (vilket fortfarande råder). Parlamentet upplöstes, de partier som ingick i den folkvalda regeringen Unidad Popular (UP) förbjöds, den fackliga centralorganisationen CUT upplöstes, de demokratiska fri- och rättigheterna upphävdes. Universitet, skolor, stats- och kommunalförvaltningen ställdes under militär kontroll. Ständigt nattligt utgångsförbud över hela territoriet infördes.

Samtidigt som gorillorna fullständigt raserade den borgerligt demokratiska rättsordning de sade sig försvara förklarade de krig mot marxismen. Ett fruktansvärt förtryck iscensattes. Tiotusentals människor har sedan septemberkuppen mördats, tiotusentals andra har kastats i fängelser eller sänts till koncentrationslägren i Chacabuco, Pisagua, Quiriquina och Dawson-öarna och andra platser. Mord, terror, tortyr, fattigdom och misär har gjort Pinochet-juntan ökad och hatad över hela världen.

FÖR DE RIKA: LÖNSAM TERROR

Gorilladiktaturen upprättades för att garantera imperialismens och den chilenska borgarklassens ekonomiska och politiska intressen, intressen som var allvarligt hotade under den treåriga UP-perioden.

Utöver polisiärt och politiskt förtryck har det chilenska folket sedan den 11.9.1973 utsatts för ett ohyggligt ekonomiskt förtryck, samtidigt som storbolagens vinster har skjutit i höjden. Ett »investeringsvänligt klimat» efter brasiliens modell skulle skapas till vilket det utländska kapitalet väntades flöda (vilket det dock inte har gjort i den utsträckning juntan hade hoppats).

Gorilladiktaturens ekonomiska politik har bl a medfört att alla de betydande reformer som genomfördes under UP-tiden har rivits upp. Nationaliserade företag – däribland det svenskägda AGA – och jordbrukskooperativ återlämnas till

sina forna ägare. De nordamerikanska kopparbolagen kompenseras med svindlande summor. En lagstiftning som garanterar utländska investerare otroliga friheter och privilegier har nyligen genomförts.

FÖR FOLKET: OHYGLIG MISÄR

Men det chilenska folket svälter. Gorilladiktaturens ekonomiska politik, vars arkitekter är de Kristdemokratiska Partiet och USA-imperialismen närstående Fernando Léniz och Raúl Sáez, har för massorna inneburit galopperande inflation och utbredd svält. Ser man till dagligvaror som bröd, socker, mjölk, matolja, fotogen och allmänna kommunikationer har detta kontrarevolutionens år i Chile medfört att levnadskostnaderna stigit med över 1 000 procent under det att lönerna ökat med cirka 500 procent.

Arbetarnas reallöner har halverats. Detta gäller den del av folket som verkligen har ett arbete och en lön att försöka leva på. För de hundratusentals arbetare och tjänstemän som förlorat sina jobb – och för de småföretagare, affärsinnehavare m m som förlorat sina kunder – återstår inget annat än tillfällighetsarbeten, angiveri, prostitution, anställning inom krigsmakten, tiggeri eller landsflykt för att undgå svältöden.

GORILLADIKTATURENS

ISOLERING NÄSTAN TOTAL

Under året har motsättningarna inom den krigsmakt som utåt verkat så enig fördjupats alltmer, liksom motsättningarna inom kyrkan, de borgerliga yrkesammanslutningarna och de borgerliga partierna. Pinochets gorilla-linje har, ehuru kampen ännu inte är avgjord, tagit överhanden över de renodlat fascistiska och korporativa strömningarna inom krigsmakten (främst representerade av flyggeneral Leigh).

Majoriteten av de chilenska biskoparna har, efter mycket vacklande, nu öppet fördömt diktaturen. Nationalpartiet splittras mellan fascister och reaktionärer. Det Kristdemokratiska Partiet går under i den interna kampen mellan de som liksom Frei nästan reservationslöst sluter upp bakom juntan, de som stöder juntan i stort men ogillar dess metoder och de som helt tar avstånd från diktaturen och nu söker kontakt med motståndsrörelsen.

Samtidigt har juntan stött ifrån sig de småborgerliga skikt den stöddes av vid tiden för kuppen och har på så sätt undergrävt förutsättningarna för att kunna bilda ett juntavänligt, medelklassdominerat massparti som skulle kunna bära upp en ny, fascistisk statsbildning. Många ur dessa småborgerliga grupper har i stället förenat sig med arbetarna, fattig-

bönderna och sluminvånarna i kampen mot gorillismen.

Gorilladiktaturens stöd är idag uteslutande baserat på imperialismen, storbourgeoisin och på den groteskt uppsvälda krigsmakten. För att garantera den senares lojalitet – vilket inte alltid är så lätt, det visar de över 3 000 soldater, underofficerare och officerare som juntan håller fängslade – ges officerare och ibland även vanliga soldater tillstånd att röva, plundra och motta mutor i en utsträckning som saknar motstycke i modern tid i Latinamerika.

Men folkets hat bara växer och växer.

FÖRTRYCKARNAS SVAR: SYSTEMATISERA FÖRTRYCKET

Isolerade såväl internationellt som inom landet har juntans och borgarklassens enda svar varit att öka och effektivisera förtrycket. I december övergavs de blinda, godtyckliga razzior i och med att DINA, ett samordningsorgan för de olika vapenslagens polis- och underrättelsetjänster, skapades. Arresteringarna blev nu mer systematiska än tidigare. Samtidigt upprättades ett »vetenskapligt» tortyrcentrum i Tejas Verdes cirka 100 km från Santiago. Tusentals personer har sedan dess stympats och våldtagits i dess tortyrkammare.

I juli månad skärptes förtrycket än mer. I en desperat aktion för att kunna förklara det inre krigstillståndet upphävt och Chile »räddat från marxismen» i utsatt tid till årsdagen av militärkuppen fängslades inte mindre än 11 000 personer över hela landet. Denna nya, fruktansvärda våg av förtryck lanserades officiellt som en slutgiltig kampanj för att »utrota all brottslighet och extremism».

NY FAS I MOTSTÅNDSKAMPEN

Det chilenska folket låter sig emellertid inte besegras. Efter den taktiska reträtt vänsterpartierna tvingades till efter septemberkuppen har de nu börjat organisera ett aktivt motstånd mot gorilladiktaturen. Tusentals motsändskommittéer byggs underjordiskt upp över hela landet – på fabriker, jordbruk, universitet, skolor, gruvor m m. Inom dessa motståndskommittéer kämpar medlemmar i UP-partierna, MIR-anhängare, progressiva kristna och breda folkliga sektorer utan partitillhörighet sida vid sida till försvar av massornas levnadsnivå och för ett återupprättande av de demokratiska fri- och rättigheterna. Under kampens gång kommer motståndskommittéerna att samordnas till en enad nationell motståndsrörelse och skapa en folkets revolutionära armé, den kraft som slutgiltigt kommer att krossa borgarklassens militärapparat och garantera ett socialistiskt Chile.

T S

Freis parti är i dag svårt splittrat. Hela den gamla partiledningen var dock medskyldig till kuppen och bör betraktas med djup misstro. Basen inom partiet har förrått av ledningen och söker nu kontakt med motståndsrörelsen.

Om man till den socialistiska vänstern i Chile räknar alla partier som ingick i eller stod till vänster om UP-partierna utgjorde denna en minoritet av befolkningen före militärkuppen i september. I parlamentsvalen i mars 1973 fick UP ca 44 procent av rösterna, mot drygt hälften för den borgerliga oppositionen. Inom det borgerliga blocket var fascisterna i klar minoritet. Det under de senaste tio årens största politiska partiet i Chile, det kristdemokratiska partiet (KDP), samlade ensamt bortåt trettio procent av rösterna i allmänna val. I detta parti var demokraterna många fler än fascisterna.

Det ultrareaktionära Nationalpartiet, som dagarna efter septemberkuppen upplöste sig självt med den rättframma motiveringen att partiet inte längre »behövdes» sedan dess mål uppnått i och med gorillornas maktövertagande, fick under UP-tiden stöd av ungefär femton procent av de chilenska väljarna.

Många gamla nationalpartister tar idag avstånd från juntans politik. Knappast på humanitära eller ideologiska grunder – även om det har förekommit att även högt uppsatta f.d. medlemmar har kritiserat juntans barbariska övergrepp mot alla mänskliga rättigheter i Chile –

utan av rent ekonomiska skäl: den ekonomiska politik som Pinochet och hans amerikanska rådgivare har fört har drabbat stora grupper inom småbourgeoisin med förödande kraft. Pinochet är storkapitalets och imperialismens man, inte småborgarnas. Tiotusentals småföretagare som under UP-tiden slöt upp bakom fascistiska organisationer och som hälsade septemberkuppen med jubel är idag utblottade och, självfallet, mycket besvikna på juntan.

Detta missnöje försvagar juntans ställning. Ingen gruppering inom den chilenska vänstern har dock förespråkade samarbete med gamla besvikna sympatisörer till Nationalpartiet och liknande organisationer. Bland ruinerade småföretagare med fascistiskt förflutet rekryteras inga goda bundsförvanter till arbetarklassen, men väl många av juntans köpta angivare och småtjallare.

Kristdemokraternas forna väljare och sympatisörer måste dock bedömas helt annorlunda. De flesta var och är demokrater som blivit förrådade av sitt parti. Utan stöd från dessa grupper har den antifascistiska motståndskampen små utsikter att lyckas, och en stor del av diskussionen inom den chilenska motståndsrörelsen gäller just synen på kristdemokraterna. För att

Kristdemokraternas partisymbol.

den styrande presidenten, den reaktionäre Alessandri, var utbredd och KDP lyckades skickligt fånga upp en stor del av missnöjet. Freis valkampanj 1964 – blev ett kristdemokratiskt triumftåg. Under parollen »Revolucion i frihet» utlovades jord åt de jordlösa, sociala reformer och mycket annat som folket krävde. Frei lanserades, i CIAs, Kennedys och Framstegsalliansens anda, som de »progressiva demokraterna» svar på Fidel Castro, och valkampanjens löften om storartade reformer

KRISTDEMOKRATERNAS ROLL I CHILE

eller Konsten att vända kappan efter vinden

Eduardo Frei och Salvador Allende vid presidentskiftet den 4 november 1970.

rätt kunna bedöma kristdemokraternas roll idag och i framtiden är det nödvändigt att känna till litet om partiets bakgrund och om dess ledare.

KDPs rötter

Det som en gång skulle komma att bli Chiles Kristdemokratiska Parti bildades år 1938 då en grupp unga karriärpolitiker bröt sig ur det på den tiden mycket stora Konservativa Partiet. Bland utbrytarna och KDPs grundare märks flera av partiets förgrundsfigurer idag, bl.a. förre presidenten Eduardo Frei (1964–70) och presidentkandidaten år 1970 Radomiro Tomic. Partiet kallades länge »Nationella Falangen», men bytte sedermera (1958) namn, bl.a. på grund av att namnets släktskap med Francos Falangistparti började vara besvärande då partiet alltmer strävade efter att framställa sig självt som ett reformparti till vänster om de stora liberala och konservativa partierna.

Ännu i slutet av 50-talet var »Nationella Falangen»/KDP ganska litet; det fick t.ex. knappt tio procent av rösterna vid parlamentsvalen år 1957. Året därpå fick dock partiets presidentkandidat, Eduardo Frei, nästan tjugo procent. Frammarschen hade börjat.

Under perioden 1958–64 vann KDP under Freis ledning stora framgångar. Missnöjet med

ackompanjerades av våldsamma, ursinniga angrepp på världskommunismen i allmänhet och på Fidel Castros Kuba i synnerhet.

Frei bekänner färg

Frei var, kort sagt, USA-imperialismens man. Inför hotet från vänster – Salvador Allende ställde upp för de samlade vänsterpartierna – drog sig högerens presidentkandidat i praktiken ur valkampanjen någon månad före valet. Borgarklassen enades kring Frei. Mängder med arbetare och fattigbönder röstade på Freis reformprogram. Frei valdes till president med den största majoritet som förekommit i Chile i modern tid: över 56 procent av rösterna. I Vita Huset var man belåten: det är sällan CIAs handgångna män i Latinamerika får sina ämbeten i allmänna val, och 56 procent för en till synes demokratisk mutkolv var onekligen en fin siffra.

Freis regering uppfyllde en del av sina löften – de man givit USA. Freis parti är alltså sedan 1938 ett borgerligt, pro-imperialistiskt parti. Den ekonomiska politiken 1964–70 var starkt arbetarfientlig. Speciellt åren 1968–70 var misärabla för det chilenska folket. Reallönerna sjönk, USA-imperialismens kontroll över ekonomin blev allt hårdare, reformlöftena förblev ouppfyllda vallöften, massakrerna på arbetare och bönder blev allt blodigare.

Den reformvänliga vänstern inom KDP isolerades. Efter massmördaren Eduardo Freis tredje större massaker – nio människor, varav flera barn och havande kvinnor, sköts kl sex i gryningen den nionde mars 1969 ihjäl av

kravallpolis som gick till attack mot en grupp sovande, obebäpnade bostadslösa som olagligen rest sina traskjul på en storbondes ägor – beslöt en grupp inom partiet att ge upp sina försök att förändra KDP inifrån. Några månader senare bildade denna utbrytargrupp det nya partiet MAPU.

Under Freis regeringstid gick KDP kraftigt tillbaka röstmässigt. Siffrorna talar sitt tydliga språk: 1964 56,1 %, 1965 42,3 %, 1969 29,8 %. Radomiro Tomic, representant för KDPs vänster, misslyckades vid presidentvalen 1970 med att vända den nedåtgående trenden: övergiven såväl högerut som vänsterut kom han sist av de tre kandidaterna med 27,8 procent av rösterna.

Allians med högern

Under UP-tiden var KDPs lednings agerande mycket konsekvent: systematiskt, principfast hyckleri. Demokrati i ord, samarbete med fascisterna i handling.

Frei höll sig väl framme i den nya situation som uppstått. Redan på hösten 1970 konspirerade han för att förhindra valsegraren Allendes tillträde som president – stödd och uppmuntrad av CIA deltog Frei aktivt i förberedelserna för en militärkupp i oktober samma år. Någon kupp blev det dock inte då: tiden var ännu inte mogen, bli på grund av att såväl KDPs som krigsmaktens ledningar var splittrade. Tomic och flera andra ledande kristdemokrater slöt t ex helt upp bakom konstitutionen och var bestämda motståndare till att med våld söka förhindra Salvador Allendes tillträde.

I den interna maktkampen inom partiet segrade Freis högerfalang. Från och med halvårsskiftet 1971 behärskades hela partiapparaten av högern, som i alla avgörande frågor stödde Nationalpartiet mot UP.

I juli 1971 skedde den andra, och sista, stora vänsterutbrytningen ur KDP. En stor gupp ledande partimedlemmar med nio deputerade och två senatorer i spetsen tog avstånd från partiets allians med högern och bildade »Izquierda Cristiana», den Kristna Vänstern. Detta nya parti inledde omedelbart samarbete med den övriga vänstern och ingick från och med juli 1971 i UP-regeringen.

De ledande KDP-politiker som under resten av Allendes regeringstid betraktades som representanter för kristdemokraternas vänsterflygel – i första hand Radomiro Tomic, Renán Fuentealba och Bernardo Leighton – stannade alla kvar i partiet. Fuentealba t o m som ordförande i ett par år – ett genialt drag av borgarklassen, eftersom KDP med Fuentealba som ordförande kunde lura så många fler av partiets ärliga sympatisörer. I alla avgörande frågor stödde denna »vänster» partiets (»Freis & CO's») linje. De stödde oförbehållsamt alla reaktionära strejk- och lockoutkampanjer; i oktober 1972, under den omtalade »Oktober-krisen», var det t o m Fuentealba själv som först lanserade den förenade högerens samlande paroll »Paralysera Chile!» Alla ledande kristdemokrater stödde aktivt borgarklassens inom- och utomparlamentariska sabotagekampanjer mot UP och mot arbetarklassen. De röstade alla för den beryktade resolution som antogs av den parlamentariska högeroppositionen den 22 augusti 1973 och som högtidligt förklarade Allendes regering »illegal» och »författningsstridig». De spelade, kort sagt, alla en aktiv roll i förberedelserna för fascistkuppen.

Alla dessa representanter för KDPs lednings »vänsterflygel» tjänstgjorde som fascismens hantlangare och medlöpare. De är alla medskyldiga till mordet på den chilenska demokratin och på tiotusentals chilenska arbetare.

De är hycklare och förrädare. De utgav sig för att vara »radikal» och »demokratiska». Deras partiprogram var så radikalt som ett borgerligt reformpartis partiprogram kan vara, men de visste alla att partiet hade förrätt detta program redan under Freis regeringstid. Fuentealba, Tomic & Co lurade hundratusentals chilenska arbetare och bönder att rösta på dem, att stödja deras reformprogram, att stödja deras tal om demokrati.

Bedragarna bedrar sig

Och efter den elfte september? Jo, ingen ledande kristdemokrat tog omedelbart avstånd från kuppen. Tomic, den »radikalaste» av alla inom KDPs »vänsterflygel», stödde öppet kuppen. Frei och dom flesta andra likaså. Många höll tyst, avvaktade. Några fann tiden inne att mana till besinning och nationell samling.

Så lät dom de första veckorna. Besvärade, försiktiga men förhoppningsfulla. De ville ha tillbaka makten. De trodde att de skulle kunna återta makten med högerens hjälp, de trodde att de återigen skulle få fylkas kring köttgrytorna sedan militären utfört det smutsiga grovjobbet med kulsprutor, tanks och tortyrkammare.

De bedrog sig. Pinochet tänker inte överlämna sitt ämbete till Frei. Några få kristdemokrater på yttersta högerkanten har visserligen fått ministerposter av juntan, men deras makt är liten: gorillorna använder sig gärna av dem, men på sina egna villkor. Kristdemokraternas politiska roll i Pinochets och Nixons Chile är underhuggarnas, medlöparnas roll.

Ingen bör förvåna sig över att KDPs forna ledare idag är grymt besvikna. Nästan alla är idag maktlösa än någonsin. Åren 1964–70 innehade de ensamma hela regeringen, de fick själva dela på alla viktiga poster. Under UP-tiden var de parlamentsledamöter, tidningsutgivare, direktörer, TV-personligheter och välvärdade, inflytelserika pampar i otaliga intresseorganisationer. Deras ord var viktiga – idag får de inte ens yttra sig offentligt annat än som språkrör för juntan. Deras tidningar och radiostationer har stängts en efter en.

Tacka tusan för att de är besvikna. Men demokrater? Knappt. Men de är givetvis beredda till samarbete med alla som kan hjälpa dem att återfå några av deras förlorade positioner. Högern inom partiet hoppas – förmodligen med rätta – på juntan. Övriga hoppas på den chilenska vänstern.

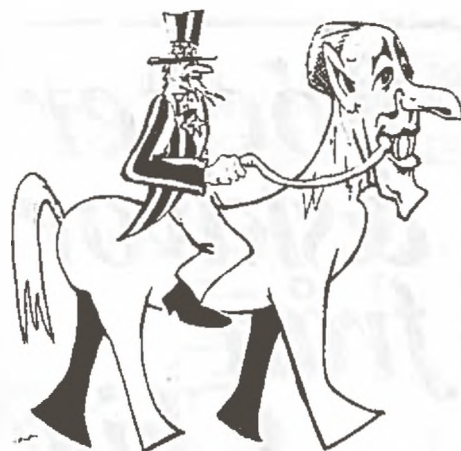
Besvikna är också, milt uttryckt, majoriteten av deras forna anhängare. Många kristdemokratiska arbetare och bönder har mördats, torterats, fängslats och förlorat sina jobb.

KDP var Chiles största parti, anhängarna kom från alla samhällsklasser. De hundratusentals arbetare och fattigbönder som röstade på KDP var aldrig fascister, de har aldrig stött juntan och kommer aldrig att göra det. De är självklara allierade i den anti-fascistiska motståndskampen.

Många f d kristdemokrater söker idag kontakt med den organiserade vänstern, de samarbetar med revolutionärer i de s k »Motståndskommittéerna», de hjälper förföljda vänsteranhängare, de vill förena sig med vänstern. De har förrättats av det parti de trodde på, de söker nya alternativ.

Frei och dom jobbar annorlunda. Även Frei framför dock idag förtäckt kritik mot juntan. Via ombud manade tex Frei nyligen till »willkorligt stöd» åt Pinochet och till »kritik av misstag som begåtts». Freis män söker skapa sig en egen plattform inom det fascistiska blocket.

De ledande representanterna för den gamla KDP-ledningens »vänsterflygel» befinner sig i

Frei travar på.

dag utomlands. Från sina kontor i Rom, Paris och Washington kritiserar de juntan och inviterar den chilenska vänstern till samarbete.

KDPs hållning förstärker juntans isolering idag

Det är bra att så många inom KDPs gamla ledning idag mer eller mindre öppet tar avstånd från juntan. Det underlättar motståndskampen, det isolerar juntan ytterligare, det bidrar till att även starkt reaktionära sympatisörer till KDP drar sig för att aktivt hjälpa juntan. Pinochet & Co får det svårare att rekrytera samarbetsmän och angivare.

Utmärkt. Varje kritiskt uttalande från ledande kristdemokrater, varje juntafientlig handling från dessa försvagar juntans ställning. Men: det är viktigt att inte för ett ögonblick glömma bort vilka personer det rör sig om. Alla ledande kristdemokraters förlutna är smutsigt. De förrådde majoriteten av sina väljare, och sitt eget partiprogram, då de satt i regeringsställning. De förrådde den chilenska demokratin, och mycket annat, då de allierade sig med högern under UP-tiden. De banade väg för och stödde fascistkuppen i september.

De ville ha makten. De kalkylerade fel. Idag försöker de »progressiva» inom KDPs gamla ledning förråda sina kumpaner från åren 1970–73 då de överger högern och söker kontakt med vänstern.

Men i framtiden?

De förbereder nästa förräderi. Det är möjligt – ehuru jag tvivlar – att flera av dem betraktar sig själva som ärliga demokrater. Några av dem har på senare tid visat prov på stort personligt mod då de i ord och handling motarbetat juntan. Det är möjligt att det finns flera ur KDPs gamla »vänster» som är omedvetna om sin historiska roll som ständiga förrädare. Men vad de själva tycker och tänker är inte avgörande: de är politiska lik som av klasskampens skärpning i Chile under de senaste tio åren »tvingats» förråda en den ena, en den andra.

Majoriteten av KDPs forna anhängare svälter och förtrycks i dagens Chile och är beredda att bekämpa den fascistiska terrorn och svälten; de gör det redan och de kommer att fortsätta att göra det.

De har blivit förrådda en, nej flera gånger av sina forna ledare. De förstår att rätt värdera de ledande kristdemokrater som idag tar avstånd från juntan: igår gjorde ni större skada än nytta, idag tror vi att det är tvärtom. Hur det blir imorgon vet vi inte, men våra misstankar är välgrundade.

S. V.

Böcker &skivor från Chile

Terrorn i Chile – antologi redigerad av Sun Axelsson, Birgitta Leander och Raúl Silva C. Rabén & Sjögren 1974.

Juntans offer kommer till tals i en rad vittnesmål, daterade både före och efter kuppen. Bokens karaktär är huvudsakligen dokumentär och utgör därför ett bra komplement till de mer analyserande böcker och skrifter om Chile som kommit efter kuppen.

»Vilken fasa väcker inte fascismens ansikte», en rad ur diktaren och folksångaren Victor Jaras sista dikt, skriven på Nationalstadion dagarna innan han brutalt mördades av fascistjuntan. Raden sammanfattar väl den verklighet som bokens innehåll speglar. Raúl Silva C har skrivit redogörelsen för den politiska situationen i Chile med bl a en tillbakablick på den historiska utvecklingen och Allendes regeringsår. Han tar också upp förhållandet mellan USA och de chilenska militärerna.

★ ★ ★

Hotet Brasilien (Peter Torbiörnsson, Federativs förlag).

I centrum för Torbiörnssons analys står Brasiliens roll i utvecklingen på den latinamerikanska kontinenten:

- »Hotet Brasilien», den brasilianska subimperialismen.
- Det Brasilien som självt är beroende av imperialismen, i första hand USA-imperialismen, men som samtidigt för en imperialistisk politik gentemot de ekonomiskt och politiskt svagare länderna i Latinamerika.
- Det Brasilien som spelar rollen av USAs agent och som ständigt söker utvidga sitt revir.

Skriften är lättillgänglig och innehåller många konkreta exempel. Torbiörnsson visar tex övertygande hur avnationaliserat det »brasilianska» näringslivet har blivit. Även de svenska bolagens profiterande, och de svenska direktörernas cyniska stöd åt förtrycket, tas upp. Torbiörnsson visar att den brasilianska fascistdiktaturen lockar till sig svenskt kapital i större mängder än något annat land i den sk tredje världen.

Brasiliens aktiva ingripanden för att hjälpa fram de reaktionära förtryckarkollegerna i Bolivia, Uruguay och Chile till makten tas upp till ingående behandling.

Några aspekter saknas dock i skriften, bl a en kort diskussion av vänsterns agerande sedan 1964 och perspektiven inför framtiden. Den hade också vunnit på att poängtera USAs roll och betydelsen av USAs nya latinamerikastrategi. För att förstå det som hänt och händer i Latinamerika är en klar insikt om Brasiliens roll oundgänglig. »Hotet Brasilien» bör därför läsas av alla latinamerikaintresserade.

Fallet Chile antologi redigerad av Ellen Brun, Jacques Hersh och Jens Lohman. Tema – Rabén & Sjögren 1974, 27:–

»... har vi kommit fram till den uppfattningen att solidaritet med fascismens offer inte utesluter utan tvärtom kräver ett försök att dra generell lärdom av händelseförloppet.»

Ur innehållet:

Analys av den chilenska processen av den marxistiska ekonomen Paul Sweezy. Allendes tal till kongressen i maj 1971, som kan ses som en politisk programförklaring för UP-regeringen. Utdrag ur två rundabordskonferenser mellan de chilenska vänsterpartierna om maktfrågan. Den första konferensen hölls i november 1972, efter oktoberkrisen när militärer sattes in i regeringen för första gången. Den andra konferensen, i juli 1973, behandlade folkmakt.

Boken kan vara något svåråtkomlig för läsare som inte har elementära kunskaper i marxistisk analys och om Chile under Allende. De eventuella svårigheterna uppvägs dock mer än väl av det fina urvalet av artiklar.

Nick Carter-imperialistisk agent i Pressbyrån

Nick Carter, svenska pressbyråns egen James Bond har varit på uppdrag i Chile. Det sker i »Operation Inca». Underrubrik: »Killmaster (mästerdödaren) på rafflande jakt i Sydamerika».

Operation Inca kom ut förra året. Den trycktes i 27 000 ex och såldes i pressbyråkiosker landet runt. I Chile eldas böcker med avvikande värderingar på bål. I Sverige har man mer raffinerade metoder för att hålla storfinansens värderingar vid liv.

Förhindra statskupp Nick Carters uppdrag.

Handlingen utspelar sig i Chile under Unidad Populares och Allendes tid. Huvudpersonen, Nick Carter, agent för CIAs broderorganisation AXE, har fått i uppdrag dels att fungera som livvakt åt en sovjetisk minister, dels att förhindra att en underjordisk armé, »MIR-istas», genomför en statskupp.

I den bakgrundsinformation som Nick Carter får från AXE talas det bl a om att Moskvas problem i Chile är samma problem som de har i den övriga kommunistiska världen, striden på liv och död med kineserna. Nick Carter får också veta att MIR-istas, tillsammans med maoist-gerillan i Peru och Bolivia, planerar en samtidig kupp i de tre länderna.

Att Nick Carter klarar uppdragen är det väl ingen som tvivlar på.

Bokens politiska budskap kan få läsaren att tro att det är Pinochet själv som, på grund av arbetslöshet under Allende-tiden, extraknäckt inom deckarbranschen.

Kulturimperialism

Bokens lögn motsvaras förvånansvärt väl av den bild juntan vill ge av situationen under Unidad Populares tid.

I Chile brinner bokbålen fortfarande. All litteratur som inte förhållar det kapitalistiska systemet bränns upp. På Quimantu, Chiles största bokförlag, produceras åter de amerikanska deckarserierna på löpande band.

**FÖR TRYCKFRIHET OCH YTTRANDEFRIHET I CHILE!
TILL KAMP MOT IMPERIALISMEN I ALLA DESS FORMER!
TILL KAMP MOT KULTURIMPERIALISMEN!**

Böcker

Följande böcker och material går att beställa genom Chilekommittén. Beställ helst genom att sätta in beloppet plus porto på vårt Pg 88 72 33-5. Innehållet i böckerna och skrifterna fanns refererat i förra numret av Chile-bulletinen, en del rescenseras på annan plats i detta nummer.

Dag Hareide, Chile (pax, Oslo 1973, 18:-).

Pedro arbetar, UBV (Ordfront, Stockholm 1973, 10:-).

Chile – Om den fredliga övergång till socialism (Politisk Revy, Köpenhamn 1974, 15:-).

ITT – Socialismen måste krossas (Prisma/Verdandi, 1973, 15:-).

Fallet Chile, antologi (Tema, Stockholm 1974, 22:-).

Terrorn i Chile, antologi (Tema, Stockholm 1974, 16:-).

Chile – Frågor kring den chilenska revolutionen. (RMF 1974, 3:-).

Strategi och taktik för den chilenska revolutionen. Debatt mellan MIR och IV Internationalen. (RMF 1974, 2:-).

Klasstriderna i Chile (Oktoberhäften nr 11, 1974, 3:-). Sammanställning av Bo Gustavssons artiklar i Gnistan nr 40-43/74. **Utblick 1 – Solidaritet med Chiles folk** (Arbetarkultur, Stockholm 1974, 3:-).

Chile och Sverige – Lärdomar (Socialistisk debatt, 3:-).

Kommentar – särtryck ur nr 1/74 av Tor Sellströms artikel Chile efter kuppen. 1:50.

Chile – Klasskamp och strategi 1970-73 (Förbundet Kommunist, Skriftserie nr 6, 5:-). Artikel av den spanska organisationen »Bandera Roja» om perioden 1970-73 och UPs politik. Två artiklar av MIR, som den revolutionära synen på revolutionsprocessen och om »Poder popular».

La Firme – Imperialismen angriper Chile. (Ordfront, Stockholm 1974, 3:-).

Skivor

Vi har kvar ett begränsat antal av följande skivor:

Quilapayún: La flute indienne
Por Vietnam
Basta

Enkelt, pedagogiskt och roligt förklarade serietidningen *La Firme* aktuella politiska frågor. *La Firme* gavs under UP-tiden ut av det statliga bokförlaget Quimantú och såldes i jätteupplagor. Det nummer av *La Firme* som Chilekommittén översatt, och från vilket ovanstående uppslag är hämtat, behandlar utrikeshandelns roll och imperialismens aggressioner mot Chile.

Cantata de Santa Maria de Iquique
Cueca de la Libertad

Pablo Neruda: Le Chili de Pablo Neruda

Victor Jara: El derecho de vivir en paz

Samtliga dessa skivor kostar 30:-.

Ali Primera: Canciones para los valientes. Ali Primera är en venezolansk sångare som sjunger visor och sånger från hela Latinamerika. Denna skiva har han ägnat den chilenska motståndsrörelsen. Allt överskott i försäljningen går till Chilekommitténs insamling. 30:-.

Chilekommittén bland semesterfirare

Med utställning, bulletiner och flygblad åkte Kalmar Chilekommitté tillsammans med två latinamerikanska kamrater omkring på Öland i början av juli. Vi ordnade en musikkväll på ett bibliotek, ställde upp vår utställning på ett torg, deltog på en musikfest och samlade ihop turister från campingplatserna till kombinerade sång- och informationsstunder. Vi gick runt och ropade i megafon för att locka folk till våra aktiviteter, och många kom och lyssnade och deltog.

De latinamerikanska kamraterna sjöng motståndssånger och Chilekommittén presenterade sångerna, berättade om situationen i Chile och uppmanade till aktiv solidaritet. Mötena rönt stor uppskattning bland semesterfirarna. En kommentar bland många, från en nordamerikan: »Här kommer jag till Sverige och tror att det skall vara helt dött på somrarna, och så kommer jag till detta svenska Florida och hittar er här. Det gör mig glad.»

Senare i sommar kommer utställningen att ställas upp på Emmaboda jazzfestival, på Rockeby marknad, på olika statsbibliotek m.m. och vi kommer även att använda den vid våra appellmöten. De många goda erfarenheterna från sommaraktiviteterna – många kontakter, mycket insamlade pengar till motståndsrörelsen, många sålda bulletiner, bra publicitet, osv – gör att vi vill uppmana alla Chileaktivister att ta liknande initiativ på sina hemorter.

Kalmar Chilekommitté i juli

El pueblo unido

Denna sång skrevs strax före kuppen av Sergio Ortega.

INLEDNING OCH MELLANSPEL

VERS Det ena- de folket ska aldrig mer besegras Det ena- de folket ska aldrig mer besegras Stå

upp och sjung om segern som blivit vår och en-hets-fa-nor leder våra spår och
upp till kamp till segen för vad lukt här du blir bättre än vi haft att

du ska gå i ledet led mig och se hur fa-kan blommor över dig och ljuset
håkan nu skall erövras och oss och ett val-gilt rop för enas striden bär en

från en gry-ning som är hoppfullt för det före-bli- dar oss vårt nya liv. Stå
röster i en enda frihetsång som hörs från oss vårt

land ska segra nu! Nu reser sig folket och ger sig i kampen och röster rö- skalla. Fram-

åt: Framåt nu alla!

TILL MELLANSPEL

Vår enhetsfront nu skapas i vårt land
från norr till söder går vi man för man
från heita, salt och glödande metall
till söderns skogar samman i vår strid
för arbetet att åter bygga upp vårt land
där förbådas oss vårt nya liv.

Stå upp och sjung om segern för vårt folk
miljoner redan visat vad dom vill
av stål den är revolutionens här
dess händer folkets rätt och samfund bär
och kvinna med ditt mod, din glöd du är nu här
arbetskamrat du går vid sidan vår.

Nu reser sig folket och ger sig i kampen
och rösterna skalla!
Framåt! Framåt nu alla!

El pueblo unido jamás será vencido!